

HRVATSKI VOJNIK

EUR 2,10 / CAD 3,00 / AUD 3,30 / USA 2,00 / CHF 3,50 / SLO EUR 1,80 / SEK 17,00 / NOK 17,00 / DKK 15,50 / GBP 1,30

PRINTED IN CROATIA
ISSN 1330 - 500X
0 1 2 0 9

9 771330500003

RAZGOVOR |

PUKOVNIK JONATHAN GEORGE ORMSBY LOWE

VOJNI IZASLANIK UJEDINJENOG KRALJEVSTVA
U REPUBLICI HRVATSKOJ

GOMBR

TENKOVSKA BOJNA **KUNE**

RAZARAČI KLASE ZUMWALT

Konferencija
na HVU

INTEGRACIJA NIJE
DOGAĐAJ NEGO
PROCES

Posjet Ministarstvu obrane
Velike Britanije

**NAJAVAŽNIJA ZADAĆA -
POVEĆATI UGLED
ORUŽANIH SNAGA**

AUSTRALSKE SPECIJALNE POSTROJBE

CIUDAD JUAREZ

VOJSKA PROTIV NARKOKARTELA

Ratovi narkokartela u meksičkom pograničnom gradu Ciudad Juarezu uzeli su toliko maha da je u pomoć pozvana i vojska. Dosad je sedam tisuća vojnika upućeno u milijunski grad na granici sa SAD-om, u kojem je samo prošle godine zabilježeno 1607 (!!!) ubojstava. Društvo im pravi 2300 pripadnika federalne policije. U operaciju je od 16. ožujka uključen i umirovljeni general Julian Rivera Breton, koji je postao tajnik za javnu sigurnost, a gradonačelnik ima novog savjetnika, također za poslove sigurnosti: aktivnog časnika Marija Hernan-deza Escobeda. Vojnik je odnedavno i na čelu lokalne policije: brigadir pješaštva Alfonso Cristobal Garcia Melgar.

ANCHORAGE

MRŠAVLJENJEM DO ODORE

Amerikanac Derrick Bell (38) smršavio je više od pedeset kilograma kako bi se mogao priključiti pričuvu američkoga ratnog zrakoplovstva. Želju je izrazio još prije tri godine, a i nekad je bio pripadnik Nacionalne garde Aljaske. No, zapreka je bila - težina. Uspio je u 11 mjeseci. Nije provodio nikakve stroge dijете, nego je dolazio u teretanu pet dana u tjednu, upola smanjio porcije hrane i nije popio niti jedno pivo. Sada, uz redoviti posao, nekoliko dana u mjesecu radi u bazi 477. lovačke grupe, a uskoro će se brinuti i za glasovite Raptore.

PRAG

STEYR I ČEŠKA - DRUGI POKUŠAJ

Opskrbu vojske borbeno-oklopnim vozilima Češka je 13. ožujka i službeno odlučila povjeriti austrijskoj tvrtki Steyr. Zamjenik ministra obrane Martin Barták stavio je potpis na ugovor za nabavu 107 vozila Pandur II. Cijena narudžbe, zajedno s logističkim pojedinostima i obukom, iznosi 539 milijuna eura. Naravno, putem ofseta u proizvodnji će sudjelovati i brojne češke tvrtke. Prvih 17 Pandura već je spremno i bit će dostavljeno sredinom ove godine, a ostatak bi trebao stići do 2013. Zanimljivo, ovo je drugi pokušaj dogovora Steyra i češke vlade. Prvobitnim ugovorom Česi su željeli kupiti 240 vozila, no on je 2007. raskinut zbog nepoštovanja odredbi. Drugu šansu dobavljač je dobio u siječnju prošle godine, samo s manjim brojem vozila.

DUBAI

FRANCUSKA BAZA U ZALJEVU

Francuski predsjednik Nicolas Sarkozy u svibnju bi trebao svečano otvoriti prvu francusku vojnu bazu u Zaljevu, navodi panarapska tiskovina Asharq Al-Awsat. Baza bi trebala biti stacionirana u Abu Dhabiju (Ujedinjeni Arapski Emirati),

i to na temelju ugovora koje su dvije zemlje potpisale 2008. Iz francuskih izvora prošle je godine stigla vijest o 400 do 500 vojnika u budućoj bazi, i to pripadnika svih grana. Francuska je inače vodeći dobavljač vojne opreme za UAE.

RICHMOND

KRIZA? RJEŠENJE JE - VOJSKA!

Ekonomска kriza nekima i koristi, primjerice američkoj kopnenoj vojsci. Glasnogovornik njihova Zapovjedništva za novačenje prošloga je tjesna napomenuo da broj prijava za vojnu službu raste, a bar 90 posto njih ima završenu srednju školu, što je prvi put od 2003. i intervencije u Iraku. Slično je i kod marinaca, koji smatraju da je recesija glavni uzrok činjenici što je ukupan broj aktivnih djelatnika narastao za pet tisuća. Na kraju teksta, Richmond Times tvrdi da mornarica i zrakoplovstvo, čija je zastupljenost u Iraku i Afganistanu manja, i inače nemaju problema s kvotama novačenja.

IO

INTEGRACIJA NIJE DOGAĐAJ NEGOTINACIJE

"Današnje prezentacije jasno su nam pokazale koji nas poslovi očekuju u našem pridruživanju

NATO-u. Ovdje nije riječ ni o kakvim velikim organizacijskim poslovima nego jednostavno o prihvaćanju određenih sustava i metodologije, od planiranja pa do obuke", istaknuo je nakon konferencije general Barić

Pukovnik Jonathan George Ormsby Lowe,
vojni izaslanik Ujedinjenog Kraljevstva u Republici Hrvatskoj

4

NATO-u važan doprinos u Afganistanu

Kad je riječ o vašoj zemlji, NATO-u je vrlo važan doprinos mirovnoj misiji u Afganistanu. Što se tiče profesionalizma, status hrvatskih Oružanih snaga je iznimno visok. To bih rekao bilo kome, ne samo hrvatskom novinaru. Nedavno sam razgovarao s austrijskim kolegom o vašem doprinosu misiji na Golanskoj visoravni. Rekao je: "Ti su momci najprofesionalniji"

Naslovnicu snimio Davor KIRIN

Tijekom godine naglasak je stavljen na obuku. Već su započeli s pripremama za veliku vježbu čiji će nositelj biti oklopnjštvo. Sudjeluju u partnerskim ciljevima GOMBR-a, a pojedinačno i u međunarodnim misijama i to ponajprije kao pripadnici OMLT-a u operaciji ISAF u Afganistanu

GOMBR Tenkovska bojna Kune

12

MORH I OSRH

- 6 MORH Potpisani ugovor o nabavi novih borbenih odora
- 7 POSJET DOMU OS "ZRINSKI" U KARLOVCU Obnova Doma - isplativa investicija
- 8 MORH Odbor Hrvatskog sabora za obranu u MORH-u
- 9 MEĐUNARODNA SURADNJA U korist regionalne sigurnosti i stabilnosti

VOJNA TEHNIKA

- 16 NOVOSTI IZ VOJNE TEHNIKE
- 20 REGIONALNA STABILNOST Tajlandska kriza
- 23 ZRAKOPLOVSTVO Novi "igraci" u zračnim borbama
- 24 MORNARICA Kraj Zumwalta? (II. dio)
- 25 VOJNA POVIJEST Grosstraktor i Tank Grotte

MAGAZIN

- 26 PODLISTAK Uganda 1971.
- 28 DOMOVINSKI RAT Zapisi Borisava Jovića - memoarsko gradivo o suradnji JNA i srpskog vođstva u pripremi i provedbi agresije na Republiku Hrvatsku (V. dio)
- 29 DUHOVNOST Širimo pozitivne vibracije
- 30 INFORMATOR Biblioteka, vremeplov, filmoteka, infokutak
- 31 IZ ZBIRKI VOJNOG MUZEJA Kraj krajine

Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Davor KIRIN

ff

Kad je riječ o vašoj zemlji, NATO-u je vrlo važan doprinos mirovnoj misiji u Afganistanu. Što se tiče profesionalizma, status hrvatskih Oružanih snaga je iznimno visok. To bih rekao bilo kome, ne samo hrvatskom novinaru. Nedavno sam razgovarao s austrijskim kolegom o vašem doprinosu misiji na Golanskoj visoravni. Rekao je: "Ti su momci najprofesionalniji"

Pukovnik Jonathan George Ormsby Lowe,
vojni izaslanik Ujedinjenog Kraljevstva u Republici Hrvatskoj

NATO-u važan doprinos u Afganistanu

Vojska je vrlo poštovana u društvu i na nas se gleda kao na pouzdanu instituciju.

Priklučivanje novih snaga jest stalni izazov za oružane snage, no isto je tako i sa zadražavanjem kvalitetnih i iskusnih ljudi u sustavu

Vojni odnosi Ujedinjenog Kraljevstva i Hrvatske vrlo su dobri, istaknuo je u uvodu našeg razgovora vojni izaslanik Ujedinjenog Kraljevstva, koji inače živi u Beču a na funkciji je vojnog izaslanika i u Mađarskoj.

Što mislite o hrvatskim vojnicima?

Što se tiče profesionalizma, status hrvatskih Oružanih snaga je iznimno visok. To bih rekao bilo kome, ne samo hrvatskom novinaru. Nedavno sam razgovarao s austrijskim kolegom o vašem doprinosu misiji na Golanskoj visoravni. Rekao je: "Ti su momci su najprofesionalniji".

Hrvatska je blizu NATO-u. Što Savez i osobito Ujedinjeno Kraljevstvo najviše očekuju od naše vojske?

Prvo bih rekao da je krasno raditi u Hrvatskoj sada kad ste u ovoj fazi ulaska u Savez. Kad je riječ o vašoj zemlji, NATO-u je vrlo važan doprinos u mirovnoj misiji u Afganistanu. Tako je i s Ujedinjenim Kraljevstvom: većina naših vojnih aktivnosti usmjerena je na ISAF, premda ima i drugih područja koji su nacionalni i vojni interes, poput Iraka. Ne znam u kojoj je fazi premještaj vaša dva helikoptera na Kosovo. Mi podupiremo tu akciju, o njoj su razgovarali i

naši predsjednici vlada Brown i Sanader. Željeli bismo vidjeti te letjelice i u Afganistanu, ali odlučili ste da ćete ići korak po korak. Ukratko, mislim da se Hrvatska prema većim NATO-ovim operacijama približava polako i da tako i treba.

Kakvi su bilateralni vojni odnosi Republike Hrvatske i Ujedinjenog Kraljevstva?

Uglavnom smo usredotočeni na izgradnju odnosa između naših ratnih mornarica, što ne znači da nismo zainteresirani za druge grane, no tu Hrvatska već ima izvrsnu suradnju s Austrijom, SAD-om i Njemačkom i ne bi bilo pristojno da se previše "miješamo". Ipak, postoje neki naši tečajevi za časnike i dočasnike u kojima sudjeluju vaši vojnici svih grana.

Spomenuli ste mornarice, kako se suradnja razvija?

Suradnja je tu logična, obje zemlje imaju mornaričku tradiciju. Velik doprinos boljoj suradnji bio je nedavni posjet zapovjednika HRM-a kontraadmirału Ante Urliću našoj Kraljevskoj ratnoj mornarici na kojem sam i sam bio. Tom prilikom kontraadmiral se susreo s najvišim dužnosnicima Kraljevske ratne mornarice. Razgovarali smo o prilikama za razmjenu iskustava, mogućem radu hrvatskih mornaričkih časnika u našim stožerima i na brodovima, te mogućem doprinosu HRM-a NATO-ovoj operaciji Active Endeavor na Sredozemlju i operaciji Atlanta u vodama kod Somalije. Sad se otvara više novih mogućnosti, čemu pridonose i odlični osobni odnosi zapovjednika obiju mornarica. Veselim se što će se oni razviti u konkretnе zajedničke aktivnosti.

Kakvo je trenutačno stanje u vašim Oružanim snagama, jesu li u preustroju kao i u većini zemalja?

U vosjci sam oko trideset godina i uvijek smo prelazili iz jednog oblika preustroja u drugi. To je nekad frustrirajuće, ali donosi napredak. Većina je promjena ipak uvjetovana financijskim čimbenicima, od toga se ne može pobjeći. No, današnji je preustroj svih triju grana ponajviše uvjetovan našim operativnim potrebama. U posljednjih šest do sedam godina djelujemo u dvije velike operacije, u Iraku i Afganistanu. One nas potiču da se organiziramo i bolje upotrijebimo naše snage. Ne mogu poreći da smo snažno "pritisnuti" time što mnogo naših vojnika služi izvan zemlje, što je teško i za njih i za njihove najbliže. U budućnosti će najveći izazov biti veći angažman u Afganistanu.

Kako vaše Oružane snage pomiruju glasovitu britansku tradiciju s potrebama moderne vojske?

Mnoge su naše regimete povezane s grofovijama odakle potječu, posebno u Škotskoj. Reorganizirali smo vojsku tako da sada imamo manje većih regimenti, s bojnama koje još uvijek imaju regionalna obilježja. No, sve ih je teže učiniti ekskluzivno "regionalnim". Ne volimo gubiti ništa od naše vojne tradicije, Britanci u vojnoj službi imaju snažne osjećaje za povijest i tradiciju, za one koji su služili prije njih. Sve ih to čini ponosnima. Takva razmišljanja u sprezi s odanošću domovini našu su model i za budućnost. Naša je vojna tradicija prije svega usko povezana s lojalnošću prema prijateljima i kolegama, ali i kraljici i domovini.

Čini se da u Hrvatskoj vojna karijera opet postaje popularni izbor. Kakva je situacija u Britaniji?

Mislim da je naša uključenost u operacije u Afganistanu i Iraku, kao i njihovo stalno medijsko praćenje, dovelo do toga da su vojnici u javnosti više no ikad. Vojska je vrlo poštovana u društvu i na nas se gleda kao na pouzdanu instituciju. Priklučivanje novih snaga jest stalni izazov za oružane snage, no isto je tako i sa zadržavanjem kvalitetnih i iskusnih ljudi u sustavu. Uglavnom uspijevamo odgovoriti na te izazove, no brojke su još uvijek malo ispod onih koje bismo željeli: popunjeno je oko 98 posto. ■

U posljednjih šest do sedam godina djelujemo u dvije velike operacije, u Iraku i Afganistanu. One nas potiču da se organiziramo i bolje upotrijebimo naše snage. U budućnosti će najveći izazov biti veći angažman u Afganistanu

Nove odore proizvodit će 14 hrvatskih tvrtki, a riječ je o 10 000 kompleta, od čega će 8500 biti za potrebe Oružanih snaga na području Hrvatske (prikrivna, prevladavajuće zelene boje u digitalnom tisku), a 1500 za potrebe u mirovnim misijama (prikrivna, boje pustinje u digitalnom tisku)

Potpisan ugovor o nabavi novih borbenih odora

Ministar obrane RH Branko Vukelić i direktor tvrtke KROKO - International d.o.o. Denis Popović, nositelj ugovora Zajednice ponuditelja, potpisali su 13. ožujka ugovor o nabavi novih borbenih odora za potrebe OSRH za 2009. godinu, uz mogućnost višegodišnjih nabava. Riječ je o nabavi novih borbenih odora u maskirnoj i tzv. pustinskoj varijanti, koje su tehnički i vizualno drukčije od starih, a imat će i stiliziranu sliku hrvatskog zemljovida. Specifičnost nove odore jesu sirovinski sastav, produljen rok uporabe, visoka postojanost boja, povećana prozračnost i stabilnost materijala, kao i posebno dizajnirana prepoznatljiva "šara". Rok uporabe nove odore jest dvije godine, čime je povećana dugotrajnost nošenja.

Nove odore proizvodit će 14 hrvatskih tvrtki, a riječ je o 10 000 kompleta, od čega će 8500 biti za potrebe Oružanih snaga na području Hrvatske (prikrivna, prevladavajuće zelene boje u digitalnom tisku) a 1500 za potrebe u mirovnim misijama (prikrivna, boje pustinje u digitalnom tisku).

Ministar Vukelić je izrazio zadovoljstvo potpisanim ugovorom, vrijednim 40 milijuna kuna, istaknuvši kako je ovo veliki dan za Oružane snage, Ministarstvo obrane i hrvatsko gospodarstvo. "Cilj je opremiti i naoružati hrvatskog vojnika hrvatskom opremom i oružjem. Ovim četverogodišnjim projektom uspjeli smo dobiti kvalitetan i prepoznatljiv hrvatski proizvod, te uštedjeti 50 posto finansijskih

sredstava iz proračuna jer će izrada nove odore za jednog hrvatskog vojnika stajati oko 2400 kuna, za razliku od dosadašnjih 4000 kuna", rekao je ministar Vukelić i dodao da će do kraja ove godine nove odore dobiti polovica hrvatskih vojnika, a tijekom sljedeće, 2010. godine, dobit će ih svi pripadnici Oružanih snaga. Naglasio je kako će izrada novih odora osigurati stabilnost i poslovnost ovih 14 kompanija, te siguran posao više od 2000 ljudi.

"Prve zamisli o novoj odori hrvatskog vojnika pojavile su se još 2005., dok su hrvatski vojnici u NATO-ovoj mirovnoj misiji ISAF u Afganistanu nosili odore koje su bile kopije američkih te se nisu razlikovali od Amerikanaca", rekao je Denis Popović iz Kroko - Internationala. Naglasio je kako je potpisivanje Ugovora s MORH-om velika preporka za daljnje poslovanje tvrtke u inozemstvu. Prva isporuka novih borbenih odora očekuje se za 30 do 40 dana. ■

Ministar Vukelić i Denis Popović, nositelj ugovora Zajednice ponuditelja, potpisali su ugovor o nabavi novih borbenih odora za potrebe OSRH za 2009. godinu

POSJET DOMU OS "ZRINSKI" U KARLOVCU

Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT

Ministar Vukelić je istaknuo da je karlovački Dom OS-a "Zrinski" perspektivan objekt za Oružane snage te da će se sva ulaganja u obnovu te višenamjenske zgrade isplatiti već u sljedećih nekoliko godina

Dom Oružanih snaga "Zrinski" u Karlovcu na kojem su u tijeku radovi na obnovi posjetili su 12. ožujka ministar obrane Branko Vukelić i načelnik Glavnog stožera OSRH-a general zbora Josip Lucić.

U pratinji suradnika, među kojima su bili državni tajnik Željko Goršić i zapovjednik Hrvatske kopnene vojske general pukovnik Mladen Kruljac te načelnik Uprave za logistiku GSOS-a general bojnik Josip Stojković, obišli su Dom OS-a "Zrinski" da bi stekli uvid u dostignuti stupanj uređenja objekta. S dosad obavljenim radovima, kao i planiranim za tekuću godinu, upoznao ih je zapovjednik Doma Zapovjedništva HKoV-a natporučnik Željko Prigorac, a obilasku je naznačio i gradonačelnik Karlovca Damir Jelić.

U izjavi za medije ministar Vukelić istaknuo je da je karlovački Dom OS

OBNOVA DOMA - isplativa investicija

Velika dvorana s 825 sjedećih mesta i izvrsnom akustikom, osim kao kino i kazalište, služit će i za razne skupove pa i za potrebe OSRH-a

"Zrinski" perspektivan objekt za Oružane snage te da će se sva ulaganja u obnovu te višenamjenske zgrade isplatiti već u sljedećih nekoliko godina, budući da će korisnici plaćati uporabu unajmljenih prostorija. Većinu radova na Domu u vrijednosti oko pet milijuna kuna finančira Ministarstvo obrane, a dio uređenja

unutarnjih prostora sufinancirat će Grad Karlovac, koji će se koristiti dvoranom za kinoprojekcije i kazališne predstave, te trgovačko društvo Pleter-usluge d.o.o., koje će se koristiti restoranom s pripadajućom terasom. Velika dvorana s 825 sjedećih mesta i izvrsnom akustikom, osim kao kino i kazalište, služit će i za razne skupove pa i za potrebe OSRH-a. U sklopu objekta su i sportski sadržaji, koji će biti na raspolaganju pripadnicima OSRH-a, kao i svim građanima Karlovačke županije te sportskim, braniteljskim i drugim udružgama. Očekuje se da bi većina radova na obnovi u ratu oštećenog Doma trebala biti dovršena do Dana OSRH-a i HKoV-a, 28. svibnja, čija će se središnja proslava i ove godine održati u Karlovcu, u kojem je i Zapovjedništvo HKoV-a.

Tijekom boravka u Karlovcu čelnici MORH-a i GSOS-a posjetili su i vojarnu "Domobranska", gdje su im također predstavljeni provedeni i planirani radovi na uređenju objekata u krugu vojarne. ■

Čelnici MORH-a i GSOS-a posjetili su i karlovačku vojarnu "Domobranska", gdje su im također predstavljeni provedeni i planirani radovi na uređenju objekata u krugu vojarne

“Nastavljamo s provedbom novoprihvaćenog paketa partnerskih ciljeva iz 2008. godine s naglaskom na pripremi deklariranih postrojbi za sudjelovanje u NATO operacijama”, rekao je ministar Vukelić, dodavši kako je u tijeku i izrada niza strategijskih dokumenata, koji će odražavati novu strategijsku stvarnost članstva u NATO savezu

Odbor Hrvatskog sabora za obranu u MORH-u

Članovi Odbora bili su zadovoljni prezentiranim materijalom

Članovi Odbora Hrvatskog sabora za obranu boravili su 17. ožujka u radnom posjetu MORH-u. Na sastanku su uz ministra obrane Branka Vukelića bili državni tajnici Mate Raboteg, Željko Goršić i Pjer Šimunović, zamjenik načelnika GSOSRH general pukovnik Slavko Barić, ravnatelj Uprave za ljudske resurse Nenad Smolčec, ravnatelj Uprave za materijalne resurse Darko Polanec, ravnatelj Uprave za financije i proračun Ivan Brković, te ostali predstavnici MORH-a i OSRH-a.

U uvodnom obraćanju ministar Vukelić osvrnuo se na koncept kolektivne obrane RH iz političko-sigurnosnog kuta, istaknuvši kako je kroz strateške dokumente obrane Hrvatska prešla s individualnog sustava na sustav kolektivne obrane, što je dovelo do brojčanog smanjenja OSRH, ukidanja pričuve, nepozivanja novaka na

obvezu služenja obveznoga vojnog roka i prelazak na dragovoljno služenje vojnog roka, a teritorijalne reorganizacije OSRH i kategorizacije vojne infrastrukture na perspektivnu i neperspektivnu. Ministar je naglasio kako će Republika Hrvatska usmjeriti svoje napore na nastavak uključivanja u NATO-ov sustav obrambenog planiranja. “Nastavljamo s provođenjem novoprihvaćenog paketa partnerskih ciljeva iz 2008. godine s naglaskom na pripremi deklariranih postrojbi za sudjelovanje u NATO operacijama”, rekao je Vukelić, dodavši kako je u tijeku i izrada niza strategijskih dokumenata, koji će odražavati novu strategijsku realnost članstva u NATO savezu. “Također, nastavlja se i s provedbom preustroja i uspostave organizacijskih struktura u dostizanju ciljane brojčane veličine OSRH, kao i sa

sustavnim opremanjem OSRH”, rekao je ministar Vukelić.

Ravnatelj Uprave za ljudske resurse Nenad Smolčec predstavio je Provedbeni plan upravljanja osobljem na temelju Strateškog pregleda obrane i Dugoročnog plana razvoja 2006.–2015. unutar kojega su projekti Upravljanja osobljem i projekti Izobrazbe. Istaknuo je kako su definirane nove kategorije osoblja do 2010. godine: dragovoljni ročnici, ugovorna pričuva, nerazvrstana pričuva i vojni specijalisti. Predstavio je plan godišnjih potreba i ulazak novih kadrova u sustav MORH-a, u kontekstu vojnika, časnika, dočasnika, kroz program Kadet, dragovoljnih ročnika, vojnih stipendista i državnih službenika, kao i mogućnosti profesionalnog razvoja djelatnih vojnih osoba u sustavu MORH-a.

Državni tajnik Pjer Šimunović u svom se izlaganju osvrnuo na smjernice za prioritete i ciljeve u 2009. godini u kontekstu sigurnosne i obrambene politike, ispunjavanje strateških ciljeva vezanih za ulazak u NATO i EU, kao i na obveze i zadaće koje očekuju RH nakon ulaska u NATO savez. Načelnik Službe za razvoj, opremanje i modernizaciju brigadni general Milan Knežević istaknuo je kako se nastavlja s aktualnim projektima opremanja i modernizacije OSRH, među kojima je i borbeno oklopljeno vozilo, tenk M-84, jurišna puška, nova maskirna odora, te stvaranje preduvjeta za pokretanje projekta opremanja borbenim zrakoplovom. ■

MEĐUNARODNA SURADNJA

Pripremila Marija ALVIR

Zamjenik načelnika Glavnog stožera OSRH-a za operacije kontraadmiral Zdenko Simičić, koji je i direktor ove međunarodne vojne vježbe, istaknuo je važnost zajedničkog uvježbavanja snaga za specijalna djelovanja u potpori borbi protiv globalnog terorizma, kao i u korist sigurnosti cijele regije

U korist regionalne sigurnosti i stabilnosti

Od 10. do 12. ožujka u Splitu je održana Glavna planska konferencija za međunarodnu vojnu vježbu Jackal Stone '09, koja će se održati u rujnu u Hrvatskoj. Riječ je o vježbi postrojbi za specijalne namjene, u čijoj organizaciji sudjeluju Bojna za specijalna djelovanja Glavnog stožera OSRH-a i Zapovjedništvo za specijalne operacije za Europu (Special Operations Command Europe - SOCEUR) Oružanih snaga SAD-a.

Uz predstavnike organizatora, na konferenciji su sudjelovali i predstavnici oružanih snaga zemalja sudionica vježbe – Albanije, Litve, Mađarske, Makedonije, Poljske, Rumunjske, Švedske i Ukrajine, kao i predstavnici ministarstava Vlade RH te drugih civilnih institucija uključenih u pripremu vježbe.

Koordinacija snaga za specijalna djelovanja

Konferencija se održavala u Domu HV-a u sklopu vojarne "Sv. Nikola" u splitskoj Lori, a otvorio ju je zamjenik načelnika Glavnog stožera OSRH-a za operacije kontraadmiral Zdenko Simičić. Uime Hrvatske ratne mornarice nazočio je zamjenik zapovjednika HRM-a kapetan bojnog broda Tihomir Erceg, a bojnik Ivanko Dajak predstavio je sudionicima konferencije HRM i grad Split, koji će uz Zadar i Delnice te Udbinu biti sjedište zapovjednih snaga vježbe Jackal Stone '09.

Kontraadmiral Simičić, koji je i direktor ove međunarodne vojne vježbe, istaknuo je važnost zajedničkog uvježbavanja snaga za specijalna djelovanja u potpori borbi protiv globalnog terorizma, kao i u korist sigurnosti cijele regije. Napominjući da je za naše Oružane snage ta vježba glavni obučni događaj koji će uslijediti nakon ulaska Hrvatske u NATO, istaknuo je izvrsnu suradnju OSRH-a sa svim ministarstvima i civilnim institucijama angažiranim u pripremi i provedbi vježbe. Također je napomenuo da će se vježba provoditi na vojnim poligonima i u vojnim objektima diljem Hrvatske, uz poštivanje svih mjera zaštite okoliša, te da zemlje sudionice same snose troškove sudjelovanja.

Američki pukovnik Chris Buzatu dao je da je glavni cilj vježbe povećati suradnju i interoperabilnost između oružanih snaga zemalja sudionica sa svrhom jačanja regionalne sigurnosti i stabilnosti. Zapovjednik BSD-a brigadir Nikola Županić istaknuo je da je to dosad najveća međunarodna vježba postrojbi za specijalne namjene koja će se održati u Hrvatskoj. Izrazio je zadovoljstvo što im je SOCEUR povjerio njezinu organizaciju, a načelnik GSOS-a dao suglasnost za realizaciju, istaknuvši još jednom veliki značaj vježbe u korist razvoja snaga OSRH-a za specijalna djelovanja. ■

Pukovnik Chris Buzatu, predstavnik Zapovjedništva za specijalne operacije za Europu OS SAD-a:

Glavni cilj ove vježbe je povećati suradnju i interoperabilnost između oružanih snaga zemalja sudionica sa svrhom jačanja regionalne sigurnosti i stabilnosti. Što naše snage budu više vježbale u miru, to će lakše reagirati u kriznim situacijama. Stoga nam je cilj zajedničkim uvježbavanjem uspostaviti i dobre međuljudske odnose. SAD u ovoj vježbi ima vodeću ulogu u fazi planiranja, a SOCEUR kao jedan od glavnih organizatora ima ključnu ulogu u povezivanju svih sudionika i podupiranju međusobne suradnje, poput ljestvica. Dosad smo u potpunosti zadovoljni suradnjom s BSD-om, sve ide po planu, čak i brže od predviđenoga, te smo uvjereni da će i vježba biti jednakom uspješna.

Kontraadmiral Zdenko Simičić, zamjenik načelnika Glavnog stožera OSRH-a za operacije:

Ovo je prilika da vidimo gdje su naše snage za specijalna djelovanja u odnosu na takve postrojbe u oružanim snagama prijateljskih zemalja te da provjerimo našu sposobnost za pripremu ovakvih međunarodnih vojnih vježbi. Važno je i postizanje međuresorne suradnje svih ministarstava Vlade RH, kao i drugih civilnih institucija uključenih u ovu vježbu. Naime, ovo je glavni obučni događaj koji će uslijediti nakon očekivanog ulaska Hrvatske u Sjevernoatlantski savez, a znamo da u NATO ne ulaze samo MORH i OSRH nego cijela država. Stoga je svaka aktivnost koja pridonosi integraciji u NATO savez itekako dobrodošla.

Brigadir Nikola Županić, zapovjednik Bojne za specijalna djelovanja GS OSRH-a:

Iznimna nam je čast, ali i obveza, što nam je povjerena organizacija ove zahtjevne međunarodne vojne vježbe, koja je ključni obučni događaj za našu postrojbu, ali i za OSRH u cijelosti. Kao nositelj svih pripremnih i provedbenih aktivnosti vježbe maksimalno ćemo se angažirati da bismo ostvarili naš cilj, a to je povećanje borbene spremnosti naših Oružanih snaga te napose snaga za specijalno djelovanje. Suradnja s partnerskim državama samo će pospješiti realizaciju zajedničkog cilja – da snage OSRH-a za specijalna djelovanja budu pouzdan koaličijski partner u suprotstavljanju mogućim prijetnjama i izazovima.

"Današnje prezentacije jasno su nam pokazale koji nas poslovi očekuju u našem pridruživanju NATO-u. Ovdje nije riječ ni o kakvim velikim organizacijskim poslovima nego jednostavno o prihvaćanju određenih sustava i metodologije, od planiranja pa do obuke", istaknuo je nakon konferencije general Barić

Integracija nije događaj nego proces

U zagrebačkoj vojarni "Petar Zrinski"

10. ožujka, u organizaciji GSOSRH-a i NATO-ova Zapovjedništva za transformaciju (ACT), održana je Konferencija o hrvatskoj integraciji u NATO. Sudjelovali su visokopozicionirani časnici OSRH-a, na čelu sa zamjenikom načelnika GSOSRH-a general pukovnikom Slavkom Barićem i vojnim predstnikom RH pri NATO-u i EU-u general bojnikom Dragom Lovrićem. S hrvatske strane nazočni su bili i predstavnici MORH-a, MUP-a, MVPEI-a i UVNS-a.

Uime Sjevernoatlantskog saveza u Zagreb je došao tim koji predvodi norveški general bojnik Kjell O. Skare iz ACT-a, te više predstavnika raznih NATO-ovih zapovjedništava. Sastanku su se pridružili i predstavnici Vojno-diplomatskog zbora u Republici Hrvatskoj.

Svrha je konferencije bila započeti planiranje za punu hrvatsku integraciju u Savez.

Svrha je konferencije bila započeti planiranje za punu hrvatsku integraciju u Savez. Kad RH uđe u punopravno članstvo, poslove integracije uime NATO-a vodit će upravo ACT. Ova konferencija smatra se početkom te faze integracije.

Kad RH uđe u punopravno članstvo, poslove integracije uime NATO-a vodit će upravo ACT. Ova konferencija smatra se početkom te faze integracije. Na njoj predstavnici Hrvatske, NATO-a i zemalja partnera počinju razvijati Dugoročni plan integracije, koji

dotiče područja vojne doktrine, organizacijske strukture, obuke i obrazovanja, logistike, osoblja, interoperabilnosti, postrojenja i vođenja. Plan ima i jasno navedene ciljeve, rokove, nositelje i suradnike, te potporne obučne i druge aktivnosti.

U prvom dijelu konferencije održano je desetak prezentacija stručnjaka NATO-a, a u poslijepodnevnom dijelu radilo se u šest odvojenih radnih skupina, od kojih se svaka bavila specifičnom temom.

Nakon završetka sastanka jedne od radnih skupina u kojoj su bili najviši časnici s obje strane, izjavu za Hrvatski vojnik dao je general Barić. "Današnje prezentacije jasno su nam pokazale koji nas poslovi očekuju u našem pridruživanju NATO-u. Ovdje nije riječ ni o kakvim velikim organizacijskim poslovima, nego jednostavno o prihvaćanju određenih sustava i metodologije, od planiranja pa do obuke. Za mene i moje suradnike vrlo je dobro vidjeti što znači integracija u NATO i koliko to posla iziskuje. Uvidjet ćemo prioritete i odabratljude koji će sve te poslove moći uspješno izvršiti. Mora nam biti jasno da integracija nije događaj nego proces, koji iziskuje svoje vrijeme. Vjerujem da ćemo u sklopu zadanih parametara svoj način rada potpuno prilagoditi novom sustavu. Taj proces traje od pet do deset godina, a radom i zalaganjem možemo ga svesti u najkraće okvire. Sigurno da nakon sedmog MAP-a imamo dobru pripremu, a i sada smo čuli ocjene da smo dosad već mnogo napravili u toj prilagodbi", istaknuo je general Barić, koji je za 2009. najavio još jednu sličnu konferenciju. Inače, za svaku godinu predviđene su po dvije, no one su samo jedna od formi kojom će se podržavati integracijski procesi. ■

POSJET MINISTARSTVU OBRANE VELIKE BRITANIJE

Napisao i snimio Željko STIPANOVIĆ

Unatoč brojnim razlikama, bilo organizacijskim, finansijskim ili brojčanim, ono što je zajedničko britanskim i hrvatskim djelatnicima koji se bave odnosima s medijima i unutarnjim informiranjem jest da se njihova cijelokupna aktivnost svodi na nastojanje da se poveća ugled oružanih snaga, ne samo u javnosti nego i u samom sustavu, koristeći se sredstvima koja im stoje na raspolaganju kako bi došli do zadanog cilja

Najvažnija zadaća - povećati ugled oružanih snaga

Predstavnici ministarstava vanjskih i unutarnjih poslova te Ministarstva obrane boravili su u posjetu Ministarstvu obrane Velike Britanije, gdje su se kroz brojna predavanja, ali i osobna iskustva, upoznali s djelovanjem britanskih kolega na području kriznog komuniciranja i odnosa s civilnim medijima, te s velikim ulaganjem u vlastite medije, čija je namjena pravodobna, kvalitetna i potpuna informiranost pripadnika oružanih snaga.

Svakako moramo istaknuti da velike zasluge za naš posjet britanskim kolegama ima britanski vojni izaslanik pukovnik Jonathan George Ormsby Love, koji je rezidencijalno smješten u Beču, odakle pokriva i zadaće vezane uz Hrvatsku, a koji je tijekom našeg boravka učinio uistinu sve da se osjećamo kao u svojoj zemlji.

Iako se na prvi pogled čini da se naše Oružane snage teško mogu uspoređivati s oružanim snagama koje broje dvjestotinjak tisuća pripadnika, ipak se neka iskustva mogu primijeniti i u našem sustavu.

Jedna od zanimljivosti svakako je njihov odnos prema civilnim medijima, što se najbolje ogleda u činjenici da na tiskovne konferencije pozivaju isključivo redakcije koje oni žele pozvati. Ako se neka redakcija smatra oštećenom što nije pozvana, odgovor će biti vrlo jasan: Niste nam zanimljivi!!! Složit ćete se, još će mnogo vremena proteći dok i mi ne dosegnemo tu razinu. Osim toga, uopće se previše ne zamaraju ako civilni mediji napišu nešto negativno o njihovim oružanim snagama. U to smo se i sami imali prigode uvjeriti tijekom boravka jer se upravo tih dana skupina britanskih vojnika vratila iz mirovne misije. U jednim dnevnim novinama pročitali smo negativno intoniran članak o vojnicima i njihovu sudjelovanju u misiji. Na naše pitanje kako komentiraju taj događaj, naši gosti su nam odgovorili: Pa to je demokracija! Svatko ima pravo reći što misli. Najvažnije je da mi znamo svoju misiju i što je naša zadaća.

Još jedna zanimljivost vezana je uz postojanje tzv. Combat Camera teama, koji čine njihovi pripadnici koji su zaduženi za snimanje ili fotografiranje svojih vojnika bilo da je riječ o mirovnim misijama ili nekim drugim bitnim zadaćama. Naravno, kada se ekipa vrati u zemlju, osim što se snimljeni materijal upotrebljava u razne svrhe (eduksija, raščlamba, obuka...), on se ponudi, ako se u ministarstvu procijeni da je to korisno, i redakcijama ili TV kućama da ih objave. Velika pozornost posvećuje se lokalnim medijima, koji se po zadnjim podacima u Velikoj Britaniji čitaju gotovo 84 posto. Upravo preko njih želi se raznim promidžbenim porukama doći do mladih ljudi kako bi se odlučili za vojni poziv.

No, unatoč brojnim razlikama, bilo organizacijskim, finansijskim ili brojčanim, ono što je zajedničko britanskim i hrvatskim djelatnicima koji se bave odnosima s medijima i unutarnjim informiranjem jest da se njihova cijelokupna aktivnost svodi na nastojanje kako da se poveća ugled oružanih snaga, ne samo u javnosti nego i u samom sustavu, koristeći se sredstvima koja im stoje na raspolaganju kako bi došli do zadanog cilja. ■

Tijekom godine naglasak je stavljen na obuku. Već su započeli s pripremama za veliku vježbu čiji će nositelj biti oklopništvo. Sudjeluju u partnerskim ciljevima GOMBR-a, a pojedinačno i u međunarodnim misijama i to ponajprije kao pripadnici OMLT-a u operaciji ISAF u Afganistanu

TENKOVSKA B

Smješteni su na vojnom poligonu Gašinci, glavno sredstvo za rad su im tenkovi M-84 i s ponosom nose naziv jedne od legendarnih brigada iz Domovinskog rata - *Kuna*. Riječ je o Tenkovskoj bojni *Kune*, jedinoj čistoj tenkovskoj postrojbi u Hrvatskoj vojsci. U sastavu je Gardijske oklopno-mehanizirane brigade, a više od 70 posto njezinih pripadnika ima iskustvo iz Domovinskog rata. Velika im je čast biti sljednicima legendarne gardijske brigade, te upravo zato pripadnici Tenkovske bojne *Kune* nastoje biti prepoznatljivi kako svojim odnosom prema radu, rezultatima koje postižu, tako i vizualnim identitetom. Zajedništvo i njegovanje tradicije ono je što krasiti ovu postrojbu, a to nastoje prenijeti i na svoje nove pripadnike. Potvrdio nam je to i zapovjednik Tenkovske bojne *Kune*, pukovnik

Denis Tretinjak. "Svi su nam jednako bitni, nitko nije u drugom planu. Zajedno dijelimo svakodnevne probleme i obveze i zajedno radimo na korist postrojbe", ističe pukovnik Tretinjak, koji je i sam svoj ratni put i služenje Hrvatskoj vojsci započeo 1991. godine upravo u *Kunama*, i to najprije kao pješak. No u tenkiste prelazi odmah s pojmom prvih tenkova u Hrvatskoj vojsci. Bio je i vozač i cilač i zapovjednik tenka. Tenkovsku bojnu, čiji je čelnji čovjek, predstavio nam je zajedno s najbližim suradnicima, i to voditeljem Pododsjeka S3 satnikom Damirom Fišerom i prvim dočasnikom bojne nadnarednikom Zdravkom Leovacom. Razgovor smo vodili neposredno nakon što su završili metodsko-pokaznu vježbu *Formalno vanjsko ocjenjivanje tenkovskih vodova u obrani*.

BOJNA KUNE

Zapovjednik Tenkovske bojne Kune,
pukovnik Denis Tretinjak

Naglasak na obuci

Ta vježba samo je jedna od brojnih obučnih aktivnosti koje ova postrojba tijekom godine provodi, a koju, kako reče njezin zapovjednik, kao uostalom ni ostale postrojbe Oružanih snaga, "obveze ne štede".

Tenkovska bojna Kune sastoji se od tri tenkovske satnije, te Zapovjedne i Logističke satnije. U Zapovjednoj satniji jesu postrojbe borbenе potpore u vidu POLO voda, veze i izvidnika, na koje su osobito ponosni, dok su u Logističkoj satniji postrojbe borbeno-servisne potpore, koje u takvoj tehničkoj postrojbi obavljaju izuzetno zahtjevnu i značajnu zadaću tehničkog održavanja i opskrbe. Pukovnik Tretinjak zadovoljan je takvim ustrojem bojne: "Mislim da je izbal-

siran omjer manevarskih snaga i snaga potpore u smislu održavanja i potpore u borbenim djelovanjima." Popunjeno je visokih 90 posto, a činjenicu da najveći dio pripadnika Kuna ima iskustvo iz Domovinskog rata naši sugovornici ističu kao višestruku prednost. Oni mladim ljudima koji ulaze u sastav bojne prenose svoja znanja i iskustva. "U knjigama se uči teorija, ali teorija često ne prati praksu. Dobro je imati živu riječ koja će prenijeti znanje", ističe pukovnik Tretinjak, više nego zadovoljan svojim suradnicima. "Radimo na nekim odnosima svjesne discipline. Sretan sam što radim s ovakvim ljudima."

Bojna ima izbalansiran omjer mladosti i iskustva. Novim mladim časnicima, što im je itekako važno, trebali bi popuniti svoje redove u lipnju.

Temeljni borbeni sustav kojim su opremljeni jest tenk M-84, a s velikim zanimanjem očekuju i njegovu najavljenu modernizaciju. Sudjeluju u partnerskim ciljevima GOMBR-a, a pojedinačno i u međunarodnim misijama, i to ponajprije kao pripadnici OMLT-a u operaciji ISAF u Afganistanu. Pukovnik Tretinjak i sam je bio u Afganistanu, i to kao zapovjednik našeg 4. OMLT-a, te ističe kako je rad u međunarodnom okruženju vrijedno iskustvo za svakog vojnika.

S obzirom na to da su stalno smješteni na vojnom poligonu Gašinci, nastoje što više koristiti se kapacitetima i mogućnostima poligona. "Poligonom se nastojimo maksimalno koristiti", ističe satnik Damir Fišer. Napominje i to kako se na poligonu obučava mnogo postrojbi i ima mnogo aktivnosti, tako da često svoje planove trebaju uskladjavati s drugima.

Od dolaska postrojbe na Gašince svakodnevno rade na osiguranju što boljih uvjeta. Za sada je dosta toga napravljeno, i to prije svega zalaganjem pripadnika postrojbe, a uz veliku potporu i pomoć zapovjedništva brigade.

Uza svakodnevnu obuku te sudjelovanje u brojnim drugim aktivnostima među kojima je i njihov angažman u PP sezoni, pripadnici Tenkovske bojne izradili su borbena pravila za razinu satnije i bojne OMP, koja čekaju publikiranje. U uporabi su i orisi obuke i ocjenjivanja od razine pojedinca do razine bojne kao i borbeni SOP te SOP za borbeni stožer.

Pukovnik Tretinjak je zadovoljan tretmanom roda oklopništva u Oružanim snagama, ali i napominje kako će svi oni i nadalje raditi na razvoju tenkovskih specijalnosti. ■

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
Uprava za ljudske resurse**

u suradnji s učilišta raspisuje
NATJEČAJ

za stipendiranje studenata od prve godine preddiplomskih studija, u statusu kadeta, za stjecanje akademskog naziva prvostupnika, od akademske godine 2009/2010. na:

SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

1. Fakultet elektrotehnike i računarstva

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

2. Fakultet strojarstva i brodogradnje

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

3. Prirodoslovno-matematički fakultet

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

4. Kineziološki fakultet

- preddiplomski sveučilišni studij kineziolije

5. Fakultet prometnih znanosti

- studij aeronautike-vojni piloti

6. Ekonomski fakultet

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

7. Filozofski fakultet

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

8. Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

II. TEHNIČKOM VELEUČILIŠTU U ZAGREBU

- svi preddiplomski stručni studiji

III. SVEUČILIŠTU U SPLITU

1. Pomorski fakultet

- smjer Pomorska nautika
- smjer Brodostrojarstvo

2. Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje

- preddiplomski sveučilišni studiji:
- Elektrotehnika i informacijska tehnologija
- Strojarstvo
- Računarstvo
- Industrijsko inženjerstvo
 - preddiplomski stručni studiji:
 - Elektrotehnika
 - Strojarstvo
 - Računarstvo

3. Građevinsko-arhitektonski fakultet

- svi preddiplomski stručni studiji

- Uvjeti koje kandidat/kandidatkinja mora ispunjavati:
 - isključivo državljanstvo Republike Hrvatske;
 - rođen(a) 1989. godine ili kasnije;
 - upisana 1. godina redovitog studija (u srpnju ili rujnu 2009.) bez plaćanja ili uz plaćanje;
 - ispunjavanje propisanih kriterija za kadeta temeljem psihološkog ispitivanja i zdravstvenih pregleda;
 - zadovoljavanje sigurnosnih kriterija.

Rok za podnošenje prijava jest 30. travnja 2009. Prijave se podnose uredima za obranu u kojima se kandidati nalaze u evidenciji vojnih obveznika, odnosno po mjestu prebivališta za žene.

Kandidati trebaju dostaviti:

- zamolbu sa životopisom, adresom i brojem telefona;
- presliku domovnice, rodnog lista i svjedodžbe četvrtog razreda srednje škole ili uvjerenje o njegovu pohađanju;
- uvjerenje o nekažnjavanju ne starije od 6 mjeseci;
- potvrdu o upisanom 1. semestru na fakultetu navedenom u natječaju (dostavlja se nakon upisa na fakultet u srpnju ili rujnu 2009.).

Potrebne preslike dokumenata nije potrebno ovjeravati kod javnog bilježnika. Nakon završenog odabira kandidata, dokumenti se ne vraćaju kandidatima koji nisu ispunili sve potrebne uvjete natječaja. Originalni dokumenti bit će traženi samo od kandidata koji uđu u konačni odabir.

Tijekom školovanja kadetima je osigurana:

- mjesečna stipendija u iznosu od 800,00 kn do 1.600,00 kn (ovisno o godini studija);
- smještaj, hrana i prijevoz;
- obvezatna literatura;
- po završenom školovanju posao u OSRH.

Informacije u svezi s natječajem mogu se dobiti u uredima za obranu ili na internet stranici www.morh.hr.

SAT S ELEKTRONIČKOM TINTOM

Tvrtka Art Technology Ltd. iz Hong Konga predstavila je prvi šire dostupan sat koji za zaslon rabi tehnologiju elektroničke tinte. Riječ je o novoj generaciji elektroničkih zaslona E Ink Vizplex, koji omogućavaju zanimljivije i štedljivije kvarcne satove. Novi sat ima komercijalno ime Phosphor, a zahvaljujući novom zaslonu može mijenjati izgled i boje lica sata. Uz klasični sat s kazaljka-ma, ima i digitalnu inačicu sata koja pokazuje uobičajene dodatne podatke. Sat ima masivno čelično kućište debljine 13 mm, a promjer mu je 45 mm. Nudi se s čeličnom naružnicom te kožnim i poliuretanskim remenčićem. Novom tehnologijom, na kojoj se zasniva zaslon, povećana je čitljivost pod većim kutom, a to je jedna od boljkih satova s tradicionalnim LCD zaslonom. Zbog efekta pamćenja manja je i potrošnja energije, a nema ni potrebe za dodatnom pozadinskom osvjetljenjenom-šcu zbog dobrog kontrasta.

M. PETROVIĆ

BOEING NUDI GRČKOJ SUPER HORNET BLOCK II

Početkom ožujka američka tvrtka Boeing objavila je da je ponudila Grčkoj višenamjenski borbeni avion F/A-18E/F Super Hornet Block II, kao borbeni avion nove generacije u Grčkom ratnom zrakoplovstvu (Polemikí Aeroporía). Dode li do toga, Grčka bi postala treći operater na tom tipu aviona, uz Američku ratnu mornaricu te Kraljevsko australsko ratno zrakoplovstvo.

Dosad su Super Hornets u Američkoj ratnoj mornarici (Australija tek očekuje

isporuku svojih primjeraka) ostvarili više od pola milijuna sati naleta. Tu činjenicu kao i uspješno intergriranje naprednih tehnologija poput APG-79 Active Electronically Scanned Array (AESA) radara te napredne opreme za elektroničko djelovanje, Boeing navodi kao svoje velike adute u ponudi Super Horneta Grčkoj. Boeing je dosad Američkoj ratnoj mornarici isporučio 380 Super Hornets.

I. SKENDEROVIC

ROBOT VATROGASAC

Gašenje požara koji potencijalno mogu izazvati velike katastrofe, kao požari industrijskih postrojenja, skladišta kemikalija i slično, može se brzo i učinkovito obaviti uporabom daljinski upravljanih vozila. To je pokazala studija koju je provela britanska tvrtka QinetiQ u suradnji s londonskom vatrogasnom brigadom. QinetiQ je jedna od tvrtki s bogatim iskustvom u uporabi daljinski upravljanih vozila u vojne svrhe. Najpoznatija je po izradi robota Talon, koji se u mirovnim misijama rabi za razminiranje i slične opasne zadaće. Tako stečeno iskustvo primjenjuje i na druge aspekte života kako bi se modernom tehnologijom olakšao život i rad i drugim profesionalcima, u konkretnom slučaju vatrogascima.

M. PETROVIĆ

Foto: QinetiQ

17

NA FRANCUSKOM NOSAČU ZRAKOPLOVA ZAVRŠEN PROGRAM PREPRAVAKA

Nosač zrakoplova francuske ratne mornarice, Charles de Gaulle, vraća se u aktivnu službu početkom ove godine, nakon završetka 15-mjesečnog programa prepravaka i dopune nuklearnog sustava u DCNS-ovom brodogradilištu u Toulonu. Ugovorna vrijednost programa se procjenjuje na 300 milijuna eura a u središtu popravaka bili su brodski zapovjedni i komunikacijski sustav, skladišta protuzračnog naoružanja, letne palube, plinske turbine, brodski vijci te nadopuna reaktora s 32 nove šipke u svakoj jezgri. Ovim programom preinaka i popravaka nosač zrakoplova dobio je na svojoj težini gotovo 500 t te mu je maksimalna istisnina porasla na 42 500 t.

Prije službenog povratka u operativnu službu francuske mornarice, nosač zrakoplova mora proći razdoblje razrade sustava, obuke i certifikacije posade.

M. PTIĆ GRŽELJ

RAAF USPJEŠNO ISPITAO ASRAAM

Početkom ožujka Kraljevsko australsko ratno zrakoplovstvo (Royal Australian Air Force – RAAF) uspješno je obavilo novo ispitivanje projektila zrak – zrak kratkog dometa AIM-132 ASRAAM (Advanced Short Range Air-to-Air Missile). To je bilo prvo ispitivanje dodatnih mogućnosti tog projektila, koji se nalazi u operativnoj uporabi RAF-a i RAAF-a, odnosno ispitivanje njegove mogućnosti da obavi zahvat cilja koji se nalazi iza aviona s kojega je lansiran projektil, te zahvat takvog cilja nakon što je projektil lansiran.

Ispitivanje "Lock After Launch" mogućnosti obavljeno je s australskog borbenog aviona F/A-18A+ Hornet tijekom simu-

liranja "chase down" situacije u zraku odnosno obrane od protivničkog aviona koji se nalazi iza. Meta na koju je uspješno ispaljen ASRAAM bila je udaljena pet km iza australskog Horneta. ASRAAM je vrlo pokretan i brz projektil koji unatoč nedostatku TVC odlika (Thrust Vectoring) može ostvariti manevre i do 50G. Ima vrlo napredan infracrveni pretraživač ciljeva, koji je razvio nekadašnji Hughes (danas je to tvrtka Raytheon), koji u kombinaciji s digitalnim procesorom signala može "vidjeti" svoj cilj, te se uz pomoć softvera može čak odrediti željena sekциja trupa, kabine, motora ili krila u koju će projektil udariti. Time je osigurana

velika otpornost na obrambeni sustav IC mamaca. Raspon učinkovitog dometa ASRAAM-a kreće se od 300 m do 15 km, maksimalna brzina koju može postići je 3+ M. Ukupna težina projektila iznosi 100 kg, od čega bojna glava teži 10 kg.

I. SKENDEROVIC

SIGURNOSNE OGRADE

Potreba da se razina sigurnosti važnih instalacija i područja podigne što više navodi istraživače na smislanje novih načina zaštite prostora. Jedan od tradicionalnih načina jesu sigurnosne ograde. Riječ je o staroj tehnologiji, zidovi za zaštitu radili su se još prije nekoliko tisuća godina. Istraživači američkog laboratorija Sandia rade na razvoju što bolje ograde, koja bi bila pogodna za osiguranje velikih prostora, poput granice u rijetko naseljenom području.

Nastoje se načiniti ograde koje će omogućiti kvalitetnu zaštitu većih područja, prijeći prolazak ljudi i vozila te osigurati jednostavan nadzor štićenog područja. Jedno od područja gdje se provode testiranja je južna granica SAD-a, gdje brojni ilegalni imigranti iz Meksika nastoje neopaženo ući u SAD. No, manji su problem "obični" ilegalni imigranti u potrazi za poslom, a znatno su veći problem teroristi, krijumčari narkotika i ostali kriminalni elementi koji znatno ugrožavaju stanje sigurnosti.

M. PETROVIĆ

Foto: Arizona National Guard

ZAPOČELA GRADNJA PRVOG NIZOZEMSKOG OPV-a

Polaganjem kobilice započela je gradnja prvog od četiriju višenamjenskih odobalnih patrolnih brodova za potrebe nizozemske Kraljevske ratne mornarice početkom prosinca 2008. u Schelde Naval Shipbuildingovu brodogradilištu u Vlissingenu. Nizozemska je mornarica tijekom svečanosti objavila da će novi patrolni brodovi istisnine 3750 t iz programa Patrouilscheepen nositi imena Holland, Zeeland, Groningen i Friesland te će činiti klasu odobalnih patrolnih brodova Holland. Dostava brodova je planirana u razdoblju 2011.-2013. a osnovna namjena bit će im nadzor

u nizozemskoj ekskluzivnoj ekonomskoj zoni te u vodama Nizozemskih Antila i Aruba. Novi patrolni brodovi zamijenit će postojeće fregate klase Karel Doorman.

Prva dva patrolna broda gradiće se, u skladu s ugovorom, u brodogradilištu u Vlissingenu, pri čemu će pojedine sekcije biti dostavljene Damenovu brodogradilištu u Galatiju u Rumunjskoj. Konstrukcija trećeg i četvrtog patrolnog broda bit će grade na u već spomenutom rumunjskom brodogradilištu, no pod strogim nadzorom stručnjaka tvrtke Schelde.

M. PTIĆ GRŽELJ

USV ZA NJEMAČKU MORNARICU

Tvrta Rheinmetall dostaviti će njemačkoj ratnoj mornarici prototip višenamjenskog daljinski upravljanog površinskog plovila (Unmanned Surface Vehicle - USV), nastao kao posljedica istraživanja i razvoja potpisanih ugovora vrijednog 1,3 milijuna eura. Novo plovilo temelji se na brzom desantnom plovilu Watercat M8 finskog brodograditelja Marine Alutech uz ugrađeni Rheinmetallov nadzorni sustav. Aluminijsko plovilo duljine osam metara pogonjeno je jednim dizelskim motorom i vodenim propulzorom a postiže brzine veće od 30

čv uz standardnu istisninu koju čini i 10 potpuno opremljenih vojnika. Njemačka mornarica odlučila je razvijati ovaj koncept plovila, odbacujući pritom raznovrsne inačice gumenih plovila s čvrstim dnom, ponajprije zbog njegove manje pojedinačne cijene i različitosti zadaća koje će plovilo očekivano izvršavati. Probne vožnje i ispitivanja plovila u različitim konfiguracijama sustava upravljanja (daljinsko upravljanje, automatska navigacija, ručno upravljanje) započinju tijekom 2009.

M. PTIĆ GRŽELJ

KINA ZAPOČINJE S IZVOZOM HQ-9 SUSTAVA

Prema navodima Kanwa Asian Defense, početkom ožujka kineska je korporacija China Precision Machinery Import-Export Corporation započela s ponudom svjetskom tržištu novog kineskog PZO sustava HQ-9 (HongQi 9), koji je dobio i izvozni naziv FD-2000 (FD na kineskom znači Fang Dun – hrv. Obrambeni štit). Sustav HQ-9 proizvodi China Academy of Defence Technology. Kina je s razvojem novog PZO sustava započela početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, nakon operacije Pustinjska oluja, kada je intenzivno rabljen PZO sustav Patriot za obranu od balističkih projektila, što je bio svojevrsni motiv i smje-

rokaz Kini u razvoju HQ-9 sustava. Prema određenim pretpostavkama i navodima, kineski HQ-9/FD-2000 sustav dobrim dijelom sjedinjuje određena tehnička rješenja i odlike ruskog PZO sustava S-300PMU te američkog PZO sustava MIM-104 Patriot. Kina dvije inačice HQ-9 sustava (kopnene i mornaričke) uvodi u svoj obrambeni sustav kao zamjenu za zastareli sustav HongQi 2 (kineska kopija ruskog PZO sustava SA-2 Guideline).

Sustav HQ-9 ima maksimalni dolet do 125 km, odnosno do visine od 27 000 m. Dvostupanjski projektil u prvoj fazi ima dijametar od 700 mm dok u drugoj fazi ima dijametar od 560 mm. Ukupna težina projektila iznosi dvije tone, od čega na bojnu glavu otpada 180 kg. Duljina tijela projektila iznosi devet metara, a ukupna brzina koju može postići projektil je 4,2 maha.

I. SKENDEROVIC

Hrvoje BARBERIĆ

Dugotrajna politička kriza koja je potresala Tajland okončana je sredinom prosinca izborom vođe oporbene Demokratske stranke, Vijajive, za premijera. Novi premijer će se morati uhvatiti ukoštač s posljedicama nedavnih demonstracija na turizam te s gospodarskom krizom, ali ni specifičan model u kojemu kraljev autoritet iz sjene povlači konce ne jamči trajnu političku stabilnost zemlje

TAJLANDSKA KRIZA

Politička kriza koja je proteklih mjeseci potresala Tajland čini se napokon okončanom, otkako je sredinom prosinca vođa oporbene Demokratske stranke, Abhisit Vijajiva, izabran za novog premijera. Time su u nedavnim turbulentnim događajima tajlandski rojalisti odnijeli pobjedu nad pristašama ukidanja monarhije. Svršetak krize je omogućio otvaranje dvaju bangkoških aerodroma, koje su bili okupirali oporbeni pristaše, te odlazak iz zemlje 300 tisuća stranih turista. No, međunarodna reputacija turizma, koji je važna tajlandska gospodarska grana, uvelike je narušena ovim dogadajima.

Četrdesetčetverogodišnji Vijajiva potječe iz ugledne tajlandsко-kineske obitelji, školovan je na britanskim sveučilištima Eton i Oxford, a od 2005. vodi najstariju političku stranku u Tajlandu - Demokratsku stranku. U parlament je prvi put izabran 1992. godine, postavši jedan od najmlađih zastupnika. Vijajiva je posljednjih godina bio najistaknutiji protivnik kontroverznog premijera Thaksina Shinawatre, premda je osudio vojni puč kojim je Thaksin 2006. svrgnut s vlasti, naglasivši kako do smjene vlade mora doći isključivo ustavnim putem te je pozvao vojni režim da raspisće nove izbore.

Proteklo desetljeće u Tajlandu obilježio je mandat premijera Thaksina Shinawatre. Bivši policajac Thaksin je, zahvaljujući unosnom poslu s telekomunikacijama, devedesetih godina postao tajkun, 2001. i premijer, a drugi premijerski mandat osvojio je 2005. Biračku potporu je dobio među glasčima s ruralnog sjevera i istoka zemlje, što je postigao populističkim mjerama. No Thaksin je bio nepopularan u urbanim sredinama, među tajlandskom inteligencijom i u krugovima pristaša monarhije. ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na: www.hrvatski-vojnik.hr)

Pješaštvo u uvjetima nuklearnog rata

U okolnostima postojanja nuklearnog oružja dominantnim se smatrala moć nuklearnog naoružanja i kod vodećih velesila postrojbe strateških raketnih projektila s nuklearnim bojnim glavama postaju glavni rodovi vojske (u SSSR-u se ustrojava čak i samostalna grana oružanih snaga - Strateške nuklearne snage). Tijekom različitih vježbi i nuklearnih pokusa ustanovilo se da bi u uvjetima nuklearnog rata najučinkovitije bile oklopne snage, koje su se pokazale najotpornijima na učinke nuklearnog oružja i najprimjerenijima za eksploataciju nuklearnih breša u protivničkom borbenom postroju.

Oklopne snage dobivaju primat u oružanim snagama, dok se u stručnoj literaturi o mjestu i ulozi pješaštva povela prava polemika - od stavova kako se u pogledu važnosti pješaštva nije ništa znatnije promijenilo do ekstremnih razmišljanja po kojima bi u uvjetima nuklearnog rata uloga pješaštva bila tek svedena na svojevrsno osiguranje nesmetanog djelovanja oklopnih snaga. S vremenom je prevladalo mišljenje da bi i u uvjetima nuklearnog rata pješaštvo ostalo najbrojniji i jedan od najvažnijih rodova kopnene vojske, ali opremljeno i prilagođeno novim okolnostima. U tom

kontekstu, pješaštvo se masovno oprema oklopnim transporterima s punim sposobnostima kretanja na kontaminiranom zemljistu. Postupno je prevladao stav da oklopni transporteri trebaju omogućiti djelovanje pješaštva streljačkim oružjem iz vozila, te biti adekvatno naoružani za neposrednu paljbenu potporu postrojbe ukoliko ona mora izići iz vozila i nastaviti borbena djelovanja pješice. Na taj način stvorena su borbena vozila pješaštva, koja su dala novu kvalitetu pješačkim postrojbama, ali isto tako i znatno utjecala na promjenu njihove taktike i ustroja.

Zbog velikog povećanja pokretljivosti i paljbenе moći, brojni sastav pješačkih postrojbi se smanjuje, a modernizacijom komunikacijskih sustava javlja se dilema o svrhotnosti trojnog ustroja i potrebe postojanja velikog broja različitih stupnjeva zapovijedanja (vod - satnija - bojna - pukovnija ili brigada - divizija i sl.). U pojedinim zapadnim zemljama, umjesto pukovnija ustrojavaju se taktičke skupine sastavljene neposredno od satnija, a sastav im je određivan ciljano, po zadataču koju trebaju obaviti. ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr)

Od završetka Korejskog rata do kraja 60-ih godina prošlog stoljeća, pješaštvo većine suvremenih vojski intenzivno se priprema za izvođenje borbenih djelovanja u uvjetima nuklearnog rata, u skladu s prevladavajućim strategijama antagonističkih vojnih blokova

Operativno pokrivanje cjelokupnog nacionalnog teritorija uvijek je delikatna zadaća za svaku specijalnu postrojbu na svijetu. Kad ta zadaća obuhvaća čitav jedan kontinent, onda se ta delikatnost višestruko potencira

Australske specijalne postrojbe

Najmanji i najudaljeniji kontinent imao je tu sreću da je kroz dosadašnju povijest ostao pošteđen strahota fizičkog razaranja prouzročenih svjetskim sukobima. Unatoč tomu australske trupe upoznale su sve strahote ratovanja od Galipolja do Normandije, preko burmanskih i vijetnamskih džungli pa sve do iračkih pustinja i afganistanskih vrleti. Tijekom tih ratnih kampanja australski vojnici dokazali su se kao dobri i pouzdani ratnici. Već u II. svjetskom ratu australske oružane snage organizirale su prve oblike specijalnih postrojbi. Današnje australske specijalne postrojbe ukomponirane su u ustroj KoV-a i RM-a. Nakon nekoliko ustrojbenih promjena koje su se dogadala-

le u posljednjih četrdesetak godina, sve današnje australske specijalne postrojbe stavljenе su pod združeno zapovjedništvo SOCOMD-a, odnosno Zapovjedništvo za specijalne operacije australskih oružanih snaga. Pod njim se trenutačno nalaze sljedeće specijalne postrojbe: SASR - Special Air Service Regiment, 1. CR - 1. Commando Regiment, 4. RAR - 4. bojna Royal Australian Regiment, te CDT - Clearance Diving Teams

SASR - specijalna regimenta zračne službe odnosno *Special Air Service Regiment* jest specijalna postrojba ustrojena po uzoru na britanski SAS ali isto tako s ukomponiranim iskustvima koja su Australci stekli tijekom II. svjetskog rata

korištenjem tzv. Z specijalnih komando postrojbi ali i posebnih samostalnih satnija koje su bile izuzetno efikasne na južno-pacifičkom bojištu. Sjedište SASR-a nalazi se u vojarni u Campbellu, a dio njezinog sastava nalazi se također i u bazama u Swan Bourneu, u Perthu te u Zapadnoj Australiji. Specijalna regimena zračne službe ustrojbeno se nalazi u sastavu Kraljevskog australskog pješačkog korpusa - jednog od integralnih dijelova australskih obrambenih snaga.

Po ocjenama mnogih vojnih stručnjaka SASR pripada samom svjetskom kvalitativnom vrhu specijalnih postrojbi. ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr)

Pripremio Domagoj MIČIĆ

Novi "igraci" u zračnim borbama

Od ulaska u operativnu uporabu prvih projektila zrak-zrak srednjeg i dugog dometa, zapadni analitičari su vjerovali da su proizvodi koji dolaze iz "njihovih" tvrtki moćniji od projektila koji dolaze iz pogona nekadašnje sovjetske vojne industrije. Iako su uglavnom bili u pravu, sadašnja je situacija bitno drukčija. Naime, nakon raspada Sovjetskog Saveza i globalne promjene odnosa, zapadna su zrakoplovstva počela favorizirati razvoj preciznih projektila zrak-zemlja, a zapustila razvoj projektila zrak-zrak. Dijelomični razlog jest i da su se zadnje zračne borbe vodile još daleke 1991. godine, tijekom operacija oslobađanja Kuvajta od iračke okupacije. S druge strane borbeni zrakoplovi svakodnevno uništavaju ciljeve na zemlji.

Zbog toga su planiranja budućih zračnih bitaka, koje su tijekom Hladnog rata bile svakodnevica, sada uglavnom zanemarena, a zapadni vojni analitičari vjeruju da će kombinacija suvremenih aviona (kao što su F-22 Raptor, Typhoon II i Rafale) i postojećih projektila zrak-zrak sama po sebi biti dosta da se, bez obzira na protivnika, ostvari prevlast u zraku kakvu su zadnji put imali u Korejskom ratu pedesetih godina prošlog stoljeća.

Iako su se odnosi snaga s vremenom na vrijeme znali poremetiti (primjerice tijekom Vietnamskog rata), u zadnjih tri desetljeća priča o zračnoj prevlasti uglavnom je bila priča o nadmoći zapadnih zrakoplovstava nad snagama Sovjetskog Saveza i članicama Varšavskog ugovora. Raspadom Sovjetskog Saveza, koji se smatrao jedinim dostoјnjim protivnikom, zapadni su analitičari zaključili da je svjetska dominacija osigurana sama po sebi. A to je automatski dovelo i do zastoja u razvoju novih vođenih projektila zrak-zrak srednjeg i (posebice) velikog dometa. Čak i danas, blizu dva desetljeća od raspada Sovjetskog Saveza i ponovne uspostave Rusije kao samostalne države, tamošnje je ratno zrakoplovstvo tek blijeđa sjena nekadašnje moći. ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr)

Iako se još uvijek smatra najboljim vođenim projektilom zrak-zrak srednjeg dometa, američki AMRAAM sve veću konkureniju ima u europskom Meteoru

Činjenica da su se razarači klase Arleigh Burke pokazali dobrima u eksploataciji i da im je nabavna cijena tri puta niža nego razaračima klase Zumwalt mogla bi u okolnostima gospodarske krize postati presudna

KRAJ ZUMWALTA? (III. dio)

U svjetlu promjene scenarija djelovanja, koje se više ne događa na oceanskim prostranstvima gdje su najveća opasnost sovjetski protubrodski vođeni projektili, već u nesigurnim priobalnim vodama, američka ratna mornarica želi nove razarače, koji će biti prilagođeni novim prijetnjama. Prva od tih novih prijetnji jesu balistički projektili malog i srednjeg dometa, koji nisu izravna prijetnja samim brodovima već snagama na kopnu, ali i stanovništvu. Zbog toga je mogućnost protubalističkog djelovanja (ballistic missile defence - BMD) izbila na vrh liste "želja". Uz BMD se

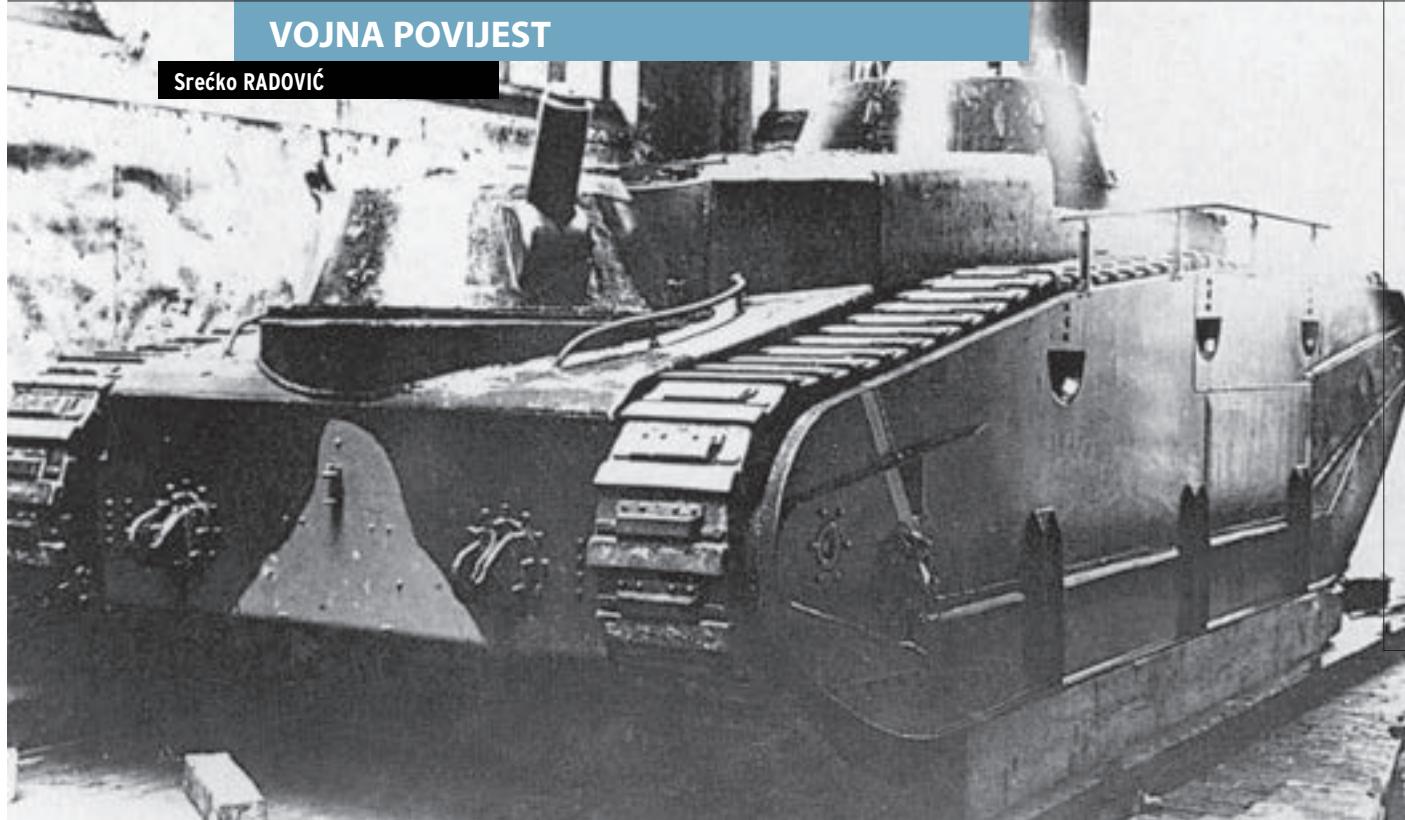
kao važna mogućnost djelovanja spominje i protuzračna obrana na većim udaljenostima (anti-air warfare - AAW), čiji bi "kišobran" pokrivaо udaljenosti i do nekoliko stotina kilometara. Treće važno područje djelovanja jest protupodmornička borba u dubokim vodama (anti-submarine warfare - ASW).

Američka ratna mornarica priznaje i da su razarači klase Zumwalt dobro opremljeni za pružanje paljbe potpore snagama na kopnu (naval surface fire support - NSFS) te djelovanju u priobalnim vodama. No, nisu dobro opremljeni za zadaću koja nije postojala u trenutku

njihova projektiranja i razvoja - uništavanje balističkih projektila. Osim toga, ograničene su i njihove mogućnosti djelovanja protiv ciljeva u zraku na velikim udaljenostima, te protupodmornička borba u dubokim vodama. Uz ostale nedostatke, mornarica kao najveći ističe što razarači klase Zumwalt ne mogu rabiti protuzračne vođene projektilе Standard Missile 2 (SM-2) pa zbog toga ne mogu sudjelovati u uništavanju balističkih projektila i pružati protuzračnu obranu na velikim udaljenostima. ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Početkom trećeg desetljeća XX. stoljeća njemački su projektanti tenkova tek stjecali iskustva, koja će na kraju omogućiti razvoj nekih od najboljih tenkova svih vremena

Grosstraktor i Tank Grotte

Njemačka iskustva s uporabom teških tenkova tijekom I. svjetskog rata bila su poražavajuća. Jedini njemački teški tenk koji je uspio ući u operativnu uporabu do kraja I. svjetskog rata bio je A7V Strumpanzerwagen, a i on je bio veća opasnost za svoju posadu od čak 18 ljudi nego za protivnike. No, to nije sprječilo Nijemce da sredinom dvadesetih godina XX. stoljeća pokrenu opsežne programe razvoja novih teških tenkova. I sve to unatoč oštrom zabranama Versajskog ugovora, koji je čak imao odredbu (paragraf 24.) o kažnjavanju svih pokušaja projektiranja, razvoja i proizvodnje oklopnih vozila. Svaki takav pokušaj kažnjavao bi se sa 100 000 maraka i do šest mjeseci zatvora.

Unatoč tome, glavni stožer novootvorene njemačke vojske (Reichswehr) već je početkom dvadesetih godina XX. stoljeća formirao skupinu časnika sa

samo jednom zadaćom – proučiti sva borbena djelovanja I. svjetskog rata i na tim osnovama razviti novu strategiju i taktiku uporabe oružanih snaga. U početku se, zbog loših iskustava, razvoju novih tenkova pridavalo relativno malo pozornosti. Ali to se ubrzo promijenilo snažnim lobiranjem pukovnika Heinza Guderiana, koji je imao i utjecajnog mentora generala Oswalda Lutza. Guderian se postupno izborio za obnovu razvoja tenkova, te čak progurao i ideju o osnivanju prvih oklopnih korpusa koje bi činili različiti tipovi tenkova. Jedan od njih trebao je biti "pješački" tenk, koji bi bio relativno spor, ali zato naoružan s više topova i teških strojnica. Osim toga trebao je imati snažnu oklopnu zaštitu kako bi se mogao oduprijeti paljbi neprijateljskih protutenkovskih topova i drugog topništva. Drugi je trebao biti veliki jurišni tenk čija bi glavna zada-

ća bila probijanje neprijateljskih crta obrane i otvaranje procjepa za prodor kombiniranih pješačko-tenkovskih snaga. Po Guderianovoj ideji, trebao je dobiti top kalibra 75 mm kako bi mogao uništavati sve neprijateljske tenkove, te debeli oklop kako bi bio otporan na njihovu paljbu. Treći je trebao biti teški tenk naoružan topom (ili možda haubicom) kalibra 105 mm. Njegova osnovna zadaća bila bi uništavanje neprijateljskih fortifikacija i borba protiv teških tenkova. Takav bi tenk imao masu od 80 do 100 tona. I po standardima današnjih suvremenih tenkova bio bi pretežak, a kamoli za dvadesete godine prošlog stoljeća. Zbog toga je glavni stožer Reichswehra ubrzo odustao od ideje razvoja teškog tenka, ali je zato ideje "pješačkog" i jurišnog tenka sjedinio u jednu. ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

U siječnju 1971. vojnim udarom na vlast u Ugandi dolazi general Idi Amin Dada, koji vlada do 1979. Iako Aminov puč izvan ugandskih i afričkih okvira ima relativno malu važnost, njegov se režim pokazao jednim od najzločudnijih vojnih režima posljednjih desetljeća, koji su obilježili zločini i ubojstva oko tristo tisuća ljudi

UGANDA 1971.

Amin nakon vojnog udara za upravljačem svog terenca

Bivša britanska kolonija Uganda stekla je neovisnost u listopadu 1962. Prvih godina je zemljom vladala koalicija Uganskog narodnog kongresa Miltona Obotea i rojalističke stranke Kabaka Yekka. Mjesto državnog poglavara i vrhovnog zapovjednika oružanih snaga pripalo je uganskom kralju Eduardu Mutesi II., a Obote je postao premijerom. Nakon početnog vala entuzijazma zbog stjecanja nezavisnosti ranih šezdesetih godina, u

većini zemalja afričkog kontinenta došlo je do nekog oblika uzurpacije parlamentarizma odnosno dolaska na vlast vojnih hunti. Uganda nije bila iznimka. Obote je 1966. državnim udarom srušio kralja Mutesu, te nakon ustavnih promjena postao predsjednikom države.

Upon Idi Amina

Još 1964. Obote je na mjesto zamjenika načelnika glavnog stožera uganske

vojske ishodio imenovanje svog čovjeka, pukovnika Idija Amina Dade. Time počinje Aminov brzi uspon prema vrhu oružanih snaga.

Ugandska je vojska postupno popunjena kadrovima iz Aminova plemena Kakwa. U međuvremenu su odnosi između Amina i predsjednika Obotea pogoršani, i to kad je, 1970., ubijen jedini Aminov suparnik među visokim časnicima. Obote je smijenio Amina s

mjesta zapovjednika vojske i prebacio ga na administrativno mjesto. Pripremao je i njegovo uhićenje zbog pronevjere vojnih fondova. No, 25. siječnja 1971., za vrijeme Oboteova boravka u inozemstvu, na konferenciji Commonwealtha u Singapuru, ugandska je vojska izvršila vojni udar. Aminov čvrst nadzor nad vojskom i niska razina demokratskih načela u Ugandi omogućili su mu brzo preuzimanje vlasti.

U priopćenju javnosti nakon puča, pučisti su naveli da se radi o poduzimanju legitimne akcije protiv Oboteove

kićenom govoru i brzopletim izjavama, na Zapadu je Amin smatran klaunom. Amin je tribalizam i plemensku podijeljenost u Ugandi doveo do krajnosti, progoneći plemena Acholi, Lango i druge nepoželjne etničke skupine. U svijetu je izazvala bijes njegova izjava kojom je hvalio Adolfa Hitlera i holokaust.

Ugandski režim je 1972. iz zemlje protjerao pedeset tisuća Azijata, što je dovelo do kolapsa uganskog gospodarstva. U listopadu 1978. Amin je pokušao odvratiti pozornost domaće javnosti od unutarnjih problema napadom na

Ugandski vojnici sa zaplijenjenim oružjem

“socijalističke” vlade. Odmah počinje i strijeljanje stotina vojnika za koje se pretpostavlja da su Oboteovi simpatizeri.

Nasilje Aminova režima

Idi Amin Dada proglašio se predsjednikom i načelnikom glavnog stožera. Godine 1975. sebi je velikodušno dodijelio čin feldmaršala, a godinu dana poslije proglašava se doživotnim predsjednikom. Ugandom je vladao izravno, ne dijeleći vlast ni s kim i upravljajući zemljom kao vlastitim feudom. Na većinu civilnih dužnosti imenovani su vojni zapovjednici i pripadnici Aminova plemena. Kako je bio poznat po

Idi Amin Dada Oumee rođen je 1924. ili 1925. blizu granice s Kongom i Sudanom, a pripada malom plemenu Kakwa. Tijekom II. svjetskog rata služi u britanskoj vojsci u Burmi, gdje se navodno više puta istaknuo u borbama. U britanskoj vojsci ostaje i nakon rata te sudjeluje u gušenju ustanka Mau Mau u Keniji u prvoj polovici pedesetih godina. Idi Amin je pružio političku potporu Oboteu sredinom šezdesetih, tijekom finansijskog skandala, odnosno državnog udara protiv kralja Mutese II., za što je 1966. nagrađen imenovanjem na mjesto načelnika glavnog stožera vojske i ratnog zrakoplovstva.

Predsjednik Obote smijenio je Amina s mesta zapovjednika vojske no to nije sprječilo časnika da se ubrzo proglaši šefom države

susjednu Tanzaniju, što je završilo invazijom tanzanske vojske. Nakon nekoliko mjeseci borbi, u travnju 1979. tanzanski su vojnici i ugandski bjegunci porazili demoraliziranu uganskiju vojsku te zauzeli glavni grad Kampalu. Idi Amin bježi iz zemlje i pronalazi utočište prvo u Libiji, a potom u Saudijskoj Arabiji, koja mu je osigurala izdašnu mjesecnu stipendiju. Ondje je živio do smrti 2003. U prosincu 1980. na čelo zemlje vratio se Milton Obote, no to razdoblje vlasti obilježeno je brutalnošću njegova režima. Obote ostaje predsjednikom do 1985. godine, kad je svrgnut vojnim udarom generala Tita Okella, te umire u progonstvu u Zambiji 2005. ■

HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI CENTAR DOMOVINSKOG RATA U SURADNJI S HRVATSKIM VOJNIKOM
OBJAVLJUJE AUTENTIČNE DOKUMENTE I MEMOARSKO GRADIVO VEZANO UZ DOMOVINSKI RAT

ZAPISI BORISAVA JOVIĆA

- memoarsko gradivo o suradnji JNA i srbijanskog vodstva u pripremi i provedbi agresije na Republiku Hrvatsku (V. dio)

Nova, "dramatična sjednica", kako piše Borisav Jović, "trajala je dva dana i dve noći" - 7. i 8. svibnja 1991., a završila je 9. svibnja u 3 sata ujutro. Prema njegovim zapisima, Predsjedništvo SFRJ je, između ostaloga, odlučilo (str. 320-321):

- da se u cilju prekida svakoga nasilja i osiguranja mira odmah obustavi kretanje oružanih formacija i naoružanih građana u kriznim žarištima, izuzev legalnih lokalnih organa unutarnjih poslova, a između područja s pretežno srpskim stanovništvom i ostalih dijelova Hrvatske, u oba pravca, svih oružanih formacija i grupa, osim jedinica JNA i Saveznog sekretarijata unutarnjih poslova;
- da je JNA odgovorna osigurati efikasno provođenje te odluke;
- da se odmah izvrši demobilizacija rezervnog sastava policijskih, odnosno milicijskih snaga ... (...);

- da se odmah formira paritetna grupa sastavljena od predstavnika Republike Hrvatske i legitimnih predstavnika srpskog naroda iz Hrvatske, radi započinjanja razgovora o svim spornim političkim pitanjima za koja se smatra da su uzročnik krize, kao što su: ustavna ravnopravnost hrvatskog i srpskog naroda, jezik, pismo i nacionalni i državni simboli, pravo naroda na samoopredjeljenje do odčepljenja, način izjašnjavanja na referendumu i slično. (...)

S obzirom na to da ih smatra rezultatom "nevidjenog političkog nadmudrivanja i natezanja", B. Jović navodi kako se "mora imati u vidu da su ovi zaključci možda i taktički kompromis Hrvatske", koja je bila do krajnjih granica "priterana uza zid" (str. 321).

Jović potom opisuje sastanak kod Veljka Kadijevića, na koji su došli on

Naoružani građani srpske narodnosti u Borovu Selu početkom travnja 1991. godine

i Slobodan Milošević, nakon što se Kadijević vratio s lječenja u Karađorđevu. Navodi kako se "Veljko (Kadijević, op.a.) iznenadio da smo se mogli sporazumeti o tako radikalnim i dalekosežnim merama", te da je Kadijević smatrao kako je tada "za vojnu opciju okruženje bilo povoljnije nego u martu, i to kako u zemlji, tako i u inostranstvu", a da su "u pogledu mobilnosti i bojeve gotovosti u JNA potpuno spremni".

Također, Kadijević je istaknuo da bi u svakoj varijanti nove vlasti koja bi realizirala neku od opcija za razrješenje krize – bilo ostanak u postojećim granicama, bilo Jugoslavija za koju se narodi opredijele na referendumu - "Vrhovna komanda JNA bila kičma svih aktivnosti i oslonac vlasti", da se "Skupština SFRJ ne bi raspuštala, ali ne bi ni delovala praktično", da bi "Savezno izvršno veće bilo tehničko telo za sprovođenje politike, bilo da se rekonstruiše sadašnji, bilo da se odredi novi", a da "na novou republicu – ko se slaže nastavlja sa radom, ko se suprotstavlja uvodi se vojna uprava za tehničko izvršavanje uloge vlasti" (str. 322-323). Prema Kadijevićevim riječima, "početak akcije predviđen je ili blokadom rada Predsjedništva SFRJ ili većim međunacionalnim sukobima ili konfliktima druge vrste, kao što je

protivustavno postupanje Slovenije otčepljenjem od Jugoslavije i sl.", a njezino je trajanje "minimum šest meseci do godine dana, a u svakom slučaju dok se ne ostvari cilj – uvođenje i život novog ustavnog poretka". Sve to odvijalo bi se sljedećim redoslijedom: "Proglašenje vanrednog stanja od strane Štaba Vrhovne komande", potom "proglašenje vrhovnog komandanta", a potom "ostale aktivnosti" (str. 323).

Jović navodi kako se potom oko Kadijevićevih prijedloga povela rasprava, u kojoj je S. Milošević rekao "da bi bilo dobro suziti front otpora time što bismo pustili Slovence da izadu", odnosno "da treba omogućiti Slovincima da se legalno odvoje". Stav B. Jovića bio je da se treba pobrinuti da se ostvare odluke Predsjedništva SFRJ od 7. i 8. svibnja, zaključivši da je "u suštini, odluka Predsedništva SFRJ vojna opcija (jer je dala ogromna ovlašćenja vojsci) iako se tako ne zove" te da "vojska treba da shvati i prihvati da je nama (srpskom vodstvu, op.a.) presudno da branimo teritorije naroda koji žele da ostanu u Jugoslaviji i da nam daleko više odgovara da to činimo na osnovu očuvanja legaliteta savezne vlasti, a znatno manje vojnim udarom" (str. 323). Vojni udar smatra opasnim "jer bi doveo i do gubljenja legitimite i vlasti u Srbiji, ako ona podrži vojnu opciju". Komentar toga dijela Jović zaključuje kratkim rečenicama (str. 324): "Kadijević je prihvatio takav prilaz. Slobodan (Milošević, op.a.) se slaže." ■

*U sljedećem broju, zapisi iz dnevnika B. Jovića o natezanju oko izbora S. Mesića za predsjednika Predsjedništva SFRJ te o protuustavnom djelovanju vodstva Srbije i JNA i završnim pripremama za njihovu agresiju na RH

Sutra je novi dan

Kako započeti pisati nešto što nikad završiti neće, čemu nema kraja?

Dana 18. siječnja 2009. – netom napunjeneih 50 godina i odlazak. S blagim osmijehom u lijevom kutu usana, koji je više nalikovao na grč, a opet ostajao spokojan, praćen hroptajućim glasom i porukom: Sutra je novi dan.

Još u nosnicama osjećam miris njegove kože, dok su mu niza žuto-zeleno lice kapale jesenske kiše, spuštajući se niz izbočene kosti tijela sad već nalik na desetogodišnjaka, stvarajući nepodnošljivu bol umiranja.

Kome iskazati svoju tugu, u koga tražiti utjehu i topli zagrljav? U majke, svakako, ali njezina starost i bolest zatvaraju moja vrata u strepnji da i nju ne izgubim. U oca? Već godinama spokojno počiva u mrtvim akordima svoje glazbe. U djece? Odakle mi pravo da svoju žalost prelijevam u njihova srca ionako puna boli i otimam im osmijeh s lica?

Zato sam sama, skrivena u mirisu tamjana, koji se poput sunca širi u našoj sobi, kradući i ono malo kisika što je ostalo u zelenom lišću nekad njegovanih sobnih biljaka, koje i same vape za toplim dodirom Tominih dlanova.

Putujem u prošlost zatvorenih očiju, tražeći svjetlost koju mi je ostavio, blještavu i skrivenu u opni punog mjeseca, okruženog dugom našeg postojanja. Kao prvim dječjim koracima tapkam po mekom tlu tražeći njegovu čvrstinu, snagu i vjeru, postolje koje je godinama gradilo za svoju obitelj, utvrđeno najsvetijim osjećajima ljubavi i predanosti. Hodao je ispred nas, uspravno i hrabro, branio svoju Liku i prkosni Velebit, uklanjajući kamenje i sve životne zapreke, učeći kako da opstanemo, učeći da su čast, poštenje, domoljublje najveće vrednote.

Ljubavi moja, živiš u zraku koji udišem, u svakom koraku, u snu, u svakoj kapljici ispijene jutarnje kave, u tihom svitanju zore protkane mirnim snom naše djece. Živiš u kostima svoje hrvatske domovine, u njezinu srcu, u hrvatskoj zastavi koja je ponosno prekrila tvoj ljes, u počasnom plotunu i jeku vojničke trube.

Zahvaljujem svim prijateljima, djelatnicima MORH-a i Glavnog stožera, Vojnoj kapelaniji te osobito Financijskoj službi MORH-a, koji su se iskazali izuzetno plemenito i časno prema djeci i meni, te dokazali da čast, vjera i poštovanje doista postoje i da i očeva smrt može biti na ponos. I zato, sutra je novi dan!

Valda ČORAK

Širimo pozitivne vibracije

Ne bavim se medijima u smislu da bih govorio o njihovim negativnostima. Izbjegavam komentirati članke, napise, reportaže, sadržaj, uredioca politiku... Štoviše, u razgovoru s ljudima uvijek ih pokušavam nekako "spašavati", jer želim gledati sve pozitivno. No, koliko god čovjek htio biti dobromjeran, od realnosti se ne može pobjeći. A ona je više nego očita: većina današnjih medija više prostora troši na negativnosti nego na pozitivnosti; više im je do laži i poluistine negoli do istine, do tračeva nego do objektivnog i analitičkog izvješćivanja; današnjim medijima samo je nešto senzacionalno i negativno vijest za objavljuvanje. Zapravo, često se dogada da prešućuju lijepe, kvalitetne, edukativne i poticajne informacije, a objavljuju one manje lijepe (mogao bih reći i ružne), koje čovjeka ne obogačuju i ne izgraduju javnost već, naprotiv, unose dodatnu dozu straha, zapanjenosti, razočaranja, neraspoloženja, brige...

Moram priznati da ne znam jesu li kakvi mediji postojali u Isusovo vrijeme (osim "što smo čuli i vidjeli to vama svjedočimo" ili "idite po svem svijetu i propovijedajte evanđelje svakom stvorenju"), ali iz onoga što nam je iz tog vremena ostalo zapisano znam da je Isus lijepo rekao: "Tko god čini зло, mrzi svjetlost jer djela im bijahu zla. Uistinu, tko god čini зло, mrzi svjetlost i ne dolazi k svjetlosti da se ne razotkriju djela njegova, a tko čini istinu, dolazi k svjetlosti nek bude bjelodano da su djela njegova u Bogu učinjena."

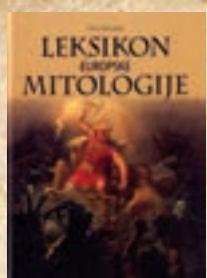
U Isusovo vrijeme (u tom kontekstu žudim za tim vremenima) sramota, griješih, nedjelo, nevaljaština, zločin i uopće sve ružno skrivalo se od očiju javnosti jer se ljudi željelo sačuvati od loših priča i informacija. Htjelo ih se motivirati pozitivnostima i odgajati ih za pozitivno te se ono što je bilo dobro stavljalo pred oči javnosti kako bi se poticalo stanovništvo na dobro. Svatko normalan stidio se svojih negativnosti i nije mu na pamet padalo hvaliti se pogreškama.

Danas nas bombardiraju čudnim informacijama i emisijama u kojima je gotovo nemoguće vidjeti dobro. Razumljivo je da mediji trebaju davati do znanja što se u društvu dogada i kako se živi, ali sve se to može učiniti bez senzacionalizma, bez želje da javnosti bude ponudeno više negativnoga, kojega je u svijetu ionako previše. Zar su potrebne dodatne informacije? Ne treba živjeti licemjerno i govoriti da je sve u redu ako nije. Naravno da treba objaviti da je netko završio u zatvoru jer je radio nešto negativno, da je primjereno kažnjen za svoju pogrešku, ali zar treba javnost stalno bombardirati informacijama o dječjoj delinkvenciji, o nasilju po školama, o financijskim malverzacijama, o raznim prijevara ma i mnogobrojnim negativnostima kojima je sklon današnji čovjek?! Ponekad se, prateći medije, dobije dojam da gotovo ništa pozitivnoga nema u današnjem društvu. Želi nam se servirati stvarnost sveprisutne Sodome i Gomore te u isto vrijeme prešutjeti da još ima ljudi, osoba, zajednica, koji žive kao da su "jedno srce i jedna duša". Stoga nam je dužnost, koliko god možemo, utjecati na to da se dobar glas daleko čuje i boriti se za to da se loš glas što manje čuje. Ako već ne možemo utjecati na uredioca politiku medija, pokušajmo utjecati na sebe te u sebi i oko sebe širiti pozitivne vibracije. Ne dopustimo ni drugima da u našoj prisutnosti šire laži, već potičimo druge da nam pripovijedaju samo ono lijepo što su čuli i vidjeli. Civilizacija je već postala umorna od kojekakvih informacija. Svijet se razbolio gledajući svakakve prizore i slušajući negativnosti. Zaustavimo to! Ima dovoljno pozitivnosti koje zavreduju da budu objelodanjene i oko toga se trudimo, a ono negativno ionako će se širiti kao samo od sebe.

Žarko RELOTA

BIBLIOTEKA

Otto Holzapfel:
Leksikon evropske mitologije,
Školska knjiga, Zagreb, 2009.

Hrvatski prijevod *Leksikona evropske mitologije*, koji obuhvaća široko područje antičkih i ranosrednjovjekovnih predaja, djelo je Otta Holzapfela, ravnatelja Njemačkog arhiva narodnih pjesama i poznatoga njemačkog stručnjaka za mitološke i etnološke teme.

Leksikon na 429 stranica donosi više od 9200 natuknica i 500 ilustracija te iscrpan opis likova i pojmove, ponajprije iz germanske, a zatim skandinavske, antičke i keltske mitologije te dijelom iz slavenske mitologije. Donosi mitološke priče, opisuje obrede, svečanosti i običaje starodrevnih naroda te pridonosi boljem upoznavanju hrvatskih čitatelja s mitološkom baštinom europskih naroda i kultura.

Podloga Leksikonu bili su mali Herderovi leksikoni "Griechischen und Römischen Mythologie", koje su sastavili Dorothea Coenen i Otto Holzapfel, no znatno je proširen i dopunjeno znanstvenim spoznajama i teoretskim raspravama o temama.

Mirela MENGES

FILMOTeka

Dotaknuti dno (DVD)

- britanska komedija
- trajanje: 81 minuta
- scenarij i režija: Madonna
- distributer: Continental film
- glume: Eugen Hutz (A. K.), Holly Weston (Holly), Vicky McClure (Juliette)

Ukrajinski imigrant A.K. financira san o međunarodnoj slavi svog bend-a Gogol Bordello nalazeći mušterije kao transvestitska domina. Dok zarađuje doslovce šibajući bogate stanovnike Londona, istodobno pati za svojom tajnom ljubavi Holly, mladom balerinom koja traži priliku za uspjeh zarađujući za život kao striptizeta. U međuvremenu, Juliette potajno krade lijekove iz ljekarne u kojoj radi pokušavajući ostvariti svoje snove o pomaganju djeci u Africi...

Unatoč tome što je glumila u čak 18 filmova, što su čak dvije pjesme koje je pjevala dobitne Oscara, što su o njoj snimljena čak dva potpuno različita dokumentarca, veze Madonne i filma mnogima ni danas nisu sasvim jasne. Najčešće se navodi njezin talent za glumu, iako su od svih njezinih filmova najpoznatiji trostruki oskarovac *Dick Tracy* te Zlatnim globusom i Oscarom ovjenčana *Evita*. Stoga ne začuđuje što je Madonnin redateljski prvijenac u startu bio gledan podrugljivo. Film *Dotaknuti dno* prikazan je izvan konkurenčije na prošlogodišnjem berlinskom filmskom festivalu, no odmah je zasjenio sve ostale. Kritike su bile podijeljene – očito Madonna nije isporučila nešto tek tako. I zaista, njezin film neće svojom inovativnošću promijeniti tijek povijesti filma, neće ostati upamćen ni kao film desetljeća, ali beskrajno je zanimljiva činjenica da jedna od najvažnijih osoba estrade s kraja XX. i početka XXI. stoljeća ne samo suvereno režira, već to radi koristeći se iznimno zanimljivim redateljskim rješenjima. Kojima točno? Provjerit ćete u filmu koji je za svaku preporuku. Zašto? Pa zato što ga je režirala Madonna!

Leon RIZMAUL

VREMEPOV

20. ožujka 1933.
Prvi koncentracijski logor

Drugi svjetski rat bio je tragedija neshvatljivih razmjera. Do proljeća 1945., kada je napokon završio, 55 milijuna ljudi izgubilo je život, a cijeli jedan kontinent ostao je u ruševinama. Trinaest godina prije, dolaskom Hitlera na vlast u Njemačkoj, svi koji su mislili ili izgledali drukčije od njegove nacističke družine postali su meta za odstrel. Prvo mučilište za protivnike režima niknulo je 20. ožujka 1933. Bio je to koncentracijski logor Dachau, nedaleko od München-a. U početku se nazivao "institucijom za preodgoj", što je bio zametak kasnijega masovnog zatvaranja. Da bi se zločin mogao nesmetano odvijati, pod kinkom preseljenja, Židovi, komunisti i ostali "protivnici režima" s kolodvora su odvođeni izravno u "tvornice smrti". Različite preteče koncentracijskih logora datiraju još iz vremena kolonijalnih ratova, a prvi osnivači bili su Španjolska i Velika Britanija. Nakon toga su, u oba svjetska i nizu lokalnih ratova, koncentracijski logori postali ubičajena praksa koju su sustavno primjenjivale sve sukobljene strane. Za razliku od demokratskog svijeta, zemlje sila Osovine tim su se logorima koristile za masovno istrebljivanje nepoželjnih etničkih skupina i političkih neprijatelja. Zahvaljujući nacional-socijalizmu i fašizmu, diljem Europe niknulo ih je na stotine. Uz Dachau, najozloglašeniji bili su Auschwitz, Buchenwald, Mauthausen i Treblinka, a kod nas su to bili Jasenovac i Stara Gradiška. Strašnu istinu o nacističkim zlodjelima svijet je saznao 1945. godine, kada su počela oslobađanja logora. Nacistički zločinci, koji su uhvaćeni, odvedeni su na sudjenje u Nürnberg, a logori smrti pretvoreni su u muzeje, koji opominju na jednu od najmračnijih epizoda u ljudskoj povijesti.

21. ožujka 146. pr. Krista – Rimljani osvojili Kartagu

24. ožujka 1976. – umro britanski feldmaršal Bernard Montgomery

24. ožujka 1999. – počeo NATO-ov napad na SR Jugoslaviju

25. ožujka 1821. – Grci podigli oslobođilački ustanc protiv Turaka

25. ožujka 1941. – Kraljevina Jugoslavija pristupila Trojnom paktu

Leon RIZMAUL

INFOKUTAK

Izložba u Galeriji "Zvonimir"

U Galeriji MORH-a "Zvonimir", Bauerova 33, otvorena je izložba Dražena Filipovića Pegle, slikara iz Rijeke, pod nazivom "Transformirane figuracije". Izložba se može razgledati do 26. ožujka, radnim danom od 11 do 18 i subotom od 10 do 12 sati.

Ulaz slobodan.

Pripremio Marijo RELJANOVIĆ

Kraj krajine

U procesu raspada Jugoslavije i osamostaljivanja Republike Hrvatske, pobuna na područjima s većinskim srpskim stanovništvom, koju je vodila i nadzirala velikosrpska politika Beograda, uz punu logističku potporu, a potom i izravno sudjelovanje JNA, dovela je do okupacije dijela hrvatskog teritorija i pokušaja njegova izdvajanja iz Republike Hrvatske. Progon hrvatskog i drugog nesrpskog stanovništva, goleme materijalne štete i civilne žrtve obilježili su stvaranje *Republike Srpske Krajine*. Ta međunarodno nepriznata tvorevina, suočena s demokratski izabranom vladom Republike Hrvatske i njezinim legalnim nastojanjima za uspostavom suvereniteta na cijelome svom teritoriju u međunarodno priznatim granicama, doživjela je slom kad su propali svi pokušaji političkog rješenja uz posredovanje međunarodne zajednice. *Republika Srpska Krajina* prestala je posto-

Naziv:

Metalna ploča s natpisom
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
(cirilica)

Vrijeme izrade:

1991.-1995.

jati nakon pobjedničkih vojno-redarstvenih operacija hrvatske vojske i policije, Bljeska u svibnju 1995. i Oluje u kolovozu 1995. Metalnu ploču sa stiliziranim bijelim dvoglavim orlom i srpskim srednjovjekovnim grbom te ispod toga ciriličnim natpisom *Republika Srpska Krajina*, postavile su odmetnute srpske vlasti na granici okupiranih područja. Nakon Oluje pohranjena je u Vojni muzej Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

HRVATSKI VOJNIK

Nakladnik: MINISTARSTVO OBRANE RH
SLUŽBA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU I INFORMIRANJE
Odjel hrvatskih vojnih glasila

Glavni urednik: Željko Stipanović (zeljko.stipanovic@moph.hr)
Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić (vpintar@moph.hr)

Zamjenik glavnog urednika za internet: Toma Vlašić (toma.vlasic@moph.hr)
Izvršni urednik: Mario Galić (mario.galic@moph.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir (marija.alvir@moph.hr), Leida Parlov (leida.parlov@moph.hr),
Domagoj Vlahović

Lektorice: Gordana Jelavić, Boženka Bagarić, Milenka Pervan Stipić

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotograf: Davor Kirin

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik), (zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,
Damir Bebek, Predrag Belušić

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@moph.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo, tel: 3784-937

Marketing i financije: Igor Vitanović, tel: 3786-348; fax: 3784-322

Tisk: Tiskara Zelina d.d., K. Krizmanić 1, 10380 Sv. I. Zelina

Naslov uredništva: MORH, Služba za odnose s javnošću i informiranje,
p.p. 252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

<http://www.hrvatski-vojnik.hr>, e-mail: hrvojnik@moph.hr

Naklada: 5400 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara (EMPA)

Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo. Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2009.
Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu službeni stav Ministarstva obrane RH.

web info

S obzirom na to da će Albanija uskoro zajedno s Hrvatskom ući u punopravno članstvo Sjevernoatlantskog saveza, prigodno ćemo predstaviti web-stranicu **Ministarstva obrane Republike Albanije**. Stranica je opremljena i engleskom inačicom, tako da se većina zainteresiranih bez problema može informirati o albanskoj obrambenoj politici i činjenicama vezanima uz njihove oružane snage (čija je stranica www.gs.mil.al, čini se, i bolja). Ne može se reći da je **www.mod.gov.al** vizualno raskošna, no prilično je pregledna, a i obnavljanje vijesti ide solidnom brzinom. Neke podstranice nose nepopularnu oznaku *under construction*, ali neke vas zato vode prema drugim zanimljivostima.

D. VLAHOVIĆ

SAVRŠENA PRECIZNOST*

BERMSHOT
LASER SIGHT & TACTICAL LIGHT SYSTEMS

